

UZAKTAN ERİŞİM YOLUYLA VERİ SORGULAMA UYGULAMASI

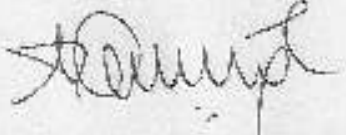
Mahmut ÜNVER

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
BİLGİSAYAR EĞİTİMİ**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM ENSTİTÜSÜ**

**MAYIS 2010
ANKARA**

Mahmut ÜNVER tarafından hazırlanan UZAKTAN ERIŞİM YOLUYLA VERİ SORGULAMA UYGULAMASI adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylım.

Prof.Dr. Abdullah ÇAVUŞOĞLU
2.Tez Yöneticisi

Prof.Dr. Doğan ÇALIKOĞLU
1.Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Bilgisayar Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

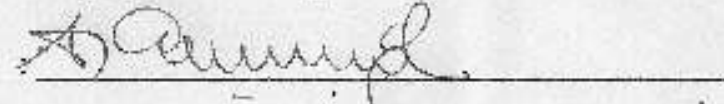
Başkan :

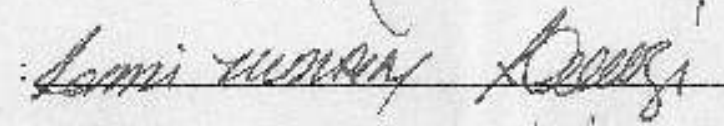
Oye :

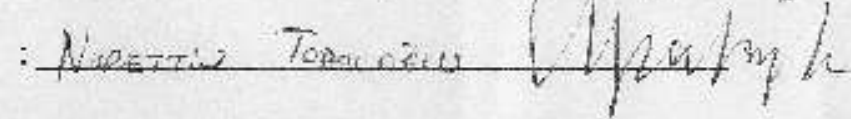
Oye :

Oye :

Oye :

Tarih :

13.10.2010

Bu tez, Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Mahmut ÜNVER

UZAKTAN ERİŞİM YOLUYLA VERİ SORGULAMA UYGULAMASI
(Yüksek Lisans Tezi)

Mahmut ÜNVER

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM ENSTİTÜSÜ
Mayıs 2010

ÖZET

İnternet kullanımının yaygınlaşması ile verilere erişim daha kolay ve hızla yapılabilmektedir. Aynı zamanda fiziksel kısıtlama olmadan bilgiye erişim ve sorgulama yapabilmek maliyeti de azalttığından kişi ve kurumlar tarafından tercih edilmektedir.

Bu çalışmada kurum, verilerini uzaktan erişim yoluyla kullanıcılara açmakta ve onların sorgulama yapabilmelerini sağlamaktadır. Bu sayede farklı ortamlarda olmanın veriye erişim ve sorgulama yapabilmek için dezavantaj olması önlenmeye çalışılmıştır. Sistemde yetkili personel sistem verilerini güncelleyebilmektedir. Sistem bileşenleri, veritabanı, web sunucu, web sayfaları, kullanıcı modülü, yönetici modülüdür.

Bilim Kodu : 702.3.006
Anahtar Kelime : uzaktan erişim, veritabanı, sorgulama
Sayfa Adedi : 104
Tez Yöneticisi : Prof.Dr. Doğan ÇALIKOĞLU

**A APPLICATION OF DATA QUERY THROUGH REMOTE ACCESS
(M.Sc. Thesis)**

Mahmut ÜNVER

**GAZI UNIVERSITY
INFORMATICS INSTITUTE**

May 2010

ABSTRACT

With the spread of internet use, data access can be made more easily and quickly. At the same time, since it reduces the cost of access and query without the physical restrictions, this has become a preferred method by persons and institutions.

In this study, the institution opens the data to own users by remote access and supplies them to perform a query. With this way, it was tried to be prevented the disadvantages of being in different locations to make data access and query. The authorized personnel of the system can update the system data. The system components database, web servers, web pages, the user module are the manager module.

Science Code : 702.3.006
Key Words : remote access, database, querying
Page Number : 104
Advisor : Prof.Dr. Doğan ÇALIKOĞLU

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren Hocam Prof. Dr. Doğan ÇALIKOĞLU'na, Hocam Prof. Dr. Abdullah ÇAVUŞOĞLU'na, ayrıca bilgisayar mühendisi Mustafa ÖZLÜ'ye teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ	x
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	xi
RESİMLERİN LİSTESİ	xii
KISALTMALAR	xiii
1. GİRİŞ	1
2. VERİTABANI KAVRAMI	3
2.1. İlişkisel Model.....	4
3. E-DEVLET	6
3.1. Türkiye’de E-Devlet Çalışmaları.....	6
3.2. Merkezi Nüfus idaresi Bilgi Sistemi, MERNİS	9
3.3. Marmara Deprem Bölgesi Arazi Bilgi Sistemi (Marmara Earth Quake Region Land Information System, MERLİS)	9
4. WEB SİTESİ YAYINLAMA AŞAMALARI	10
4.1. Siteyi Planlamak	10
4.2. Tasarım	11
4.3. Test	11
4.4. Yayınlama	12
4.5. Bakım ve Güncelleme	12
5. WEB TASARIMINDA KULLANILAN YAZILIMLAR	13

	Sayfa
5.1. Veritabanı Programı - Access	13
5.2. Yardımlı Metin Biçimleme Dili (Hyper Text Markup Language, HTML).....	14
5.3. FrontPage	16
5.4. PhotoShop CS2	17
5.5. Aktif Sunucu Sayfaları (Active Server Pages, ASP).....	17
5.5.1. Bağlantı (client) ve sunucu (server) taraflı betik	17
5.5.2. Sunucu taraflı betik.....	18
5.6. İnternet Bilgi Servisleri (Internet Information Services, IIS)	19
5.6.1. World wide web (WWW) hizmeti	20
5.6.2. Dosya transfer protokolü (File Transfer Protocol, FTP) hizmeti	20
5.6.3. Basit posta transfer potokolü (Simple Mail Transfer Protocol, SMTP) hizmeti.....	20
5.6.4. Ağ haberleri transfer protoklü (Network News Transfer Protocol, NNTP) hizmeti	21
5.7. Yapısal Sorgu Dili (Structured Query Language, SQL).....	21
5.7.1. SQL 'in kısa tarihçesi.....	21
6. KULLANILAN DONANIM: TARAYICI	23
6.1. Karakter Tabanlı Tarama-Tanıma Teknolojileri.....	23
6.1.1. Optik karakter tanıma (Optical Character Recognition, OCR).....	23
6.1.2. Akıllı karakter tanıma (Intelligent Character Recognition, ICR).....	24
6.1.3. Mıknatıslı mürekkepli karakter tanıma (Magnetic Ink Character Recognition, MICR).....	24
7. SİSTEMİN TANITIMI	25

	Sayfa
7.1. Ana Sayfa	25
7.2. Bilgilendirme Sayfaları	26
7.3. Sistemde Sorgulama Yapmak.....	29
7.4. Yönetici Paneli	31
8. SONUÇ	35
KAYNAKLAR.....	36
EKLER	38
EK-1 Hazırlanan web sitesinin default.asp dosyası kodları	39
EK 2 Hazırlanan web sitesinin goster.asp dosyası kodları	49
EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları	58
EK-4 Hazırlanan web sitesinin cikis.asp dosyası kodları.....	94
EK-5 Hazırlanan web sitesinin kontrol.asp dosyası kodları	95
EK-6 Hazırlanan web sitesinin kullandığı CSS style sayfası kodları	98
ÖZGEÇMİŞ	104

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 3.1. E-Türkiye Çalışma Grupları ve Çalışma Alanları.....	6
Çizelge 3.2. Takvime bağlanan E-Türkiye Çalışmaları	8
Çizelge 5.1. Bazı HTML elementleri	15
Çizelge 5.2. Başlıca SQL Programları	23

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 2.1 Veritabanı modellerinin örnek üzerinde karşılaştırılması	4
Şekil 2.2 Veri tabanı şeması	4
Şekil 5.1. HTML elementi (etiketi) genel görünümü	15

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim 7.1. Anasayfa görünümü	26
Resim 7.2. Hakkında.asp sayfasının görüntüsü	27
Resim 7.3. Mevzuat.asp sayfası	28
Resim 7.4. İletisim.asp sayfası çalıştırıldığında sayfa görüntüsü	29
Resim 7.5. Arama sonucu görüntüsü	30
Resim 7.6. Okul özellikleri sayfası.....	31
Resim 7.7. Yönetici girişi sonucu penceresi.....	32
Resim 7.8. Yeni kayıt ekle penceresi	33
Resim 7.9. Kayıt güncelleme penceresi	34

KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklama
AB	Avrupa Birliği
ANSI	American National Standards Institute
ASP	Active Server Pages
CSS	Cascading Style Sheets
DB	Database
DBMS	Database Management System
FTP	File Transfer Protocol
HDD	Hard Disk Driver
HTML	Hyper Text Markup Language
ICR	Intelligent Character Recognition)
IIS	Internet Information Server
MICR	Magnetic Ink Character Recognition
NNTP	Network News Transfer Protocol
NT	Network
OCR	Optical Character Recognition
RAM	Random Access Memory
RDBMS	Relational Database Management System
SMTP	Simple Mail Transfer Protocol
SQL	Structured Query Language
TC	Türkiye Cumhuriyeti
WYSIWYG	What You See Is What You Get
WWW	World Wide Web
YÖK	Yüksek Öğretim Kurulu

1. GİRİŞ

Bilişim çağı olarak adlandırılan ve içinde bulunduğumuz 21. Yüzyılda kurumların en önemli kaynakları ve varlıkları, fiziksel değerlerinin yanında ellerinde bulunan ve depoladıkları verileridir. Bu verileri en hızlı ve kullanılabilir şekilde sunduklarında en iyi hizmeti kullanıcılarına vermiş olurlar.

Organizasyonlardaki karar verme desteğine kadar bilgiyi düzenlemek, saklamak, işlemek ve toplamak olan bilişim sistemleri kusursuz tasarlanmalıdır. Ayrıca karar verme desteği, koordinasyon ve kontrol sağlayan bilişim sistemleri, bununla birlikte yöneticilerin ve çalışanların, problem çözümüne, karmaşık konuları tasavvur etmelerine ve yeni ürünler tasarlamalarına yardım edebilir. Kullanıcılar için anlamlı ve faydalı biçime sokulmuş veri bilişim olarak adlandırılır. İlk kullanım alanı veri işlemek ve depolamak olan bilgisayarlar, günümüzde veri iletimi konusunda da işlev görmektedir. Bilgisayar ağı teknolojilerinin gelişimi bu iletimi hızlandıran altyapıyı hazırlamaktadır. Donanım ile birlikte iyi yapılandırılmış yazılım sistemin performansını arttıran unsurlardır [1].

Uzaktan erişim yoluyla veri sorgulaması yapmak kullanıcılar için kuruma gitmeden veriye eriştiklerinden dolayı zaman kaybını önlemiş olacaklar. Kurumda verileri internet ortamında yayınlayarak daha az maliyetle hizmetini sunmuş olacaktır.

Uzaktan bilgiye erişimin en sık kullanıldığı sektörlerden bazıları, devlet kurumları ve eğitim kurumlarıdır. Eğitim kurumlarının online öğretim veren çalışmaları günümüzde oldukça fazladır. Bununla ilgili yapılmış çalışmalarda mevcuttur. Oradoğu Teknik Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Karabük Üniversitesi gibi üniversitelerimiz uzaktan öğretim yöntemi ile veritabanlarındaki ders kaynaklarını öğrencilerine sunmaktadır.

İnternet yoluyla veri yayını yapan kurumların ve sitelerin uyması gerekenlerle ilgili Başbakanlık genelgesi de mevcuttur [2].

Sistem için hazırlanan web sitesi www.superegitim.com/unver adresinde yayındadır. Hazırlanan sistem yurtdışından ve yurtiçinden öğrencilerin başvurduğu okulların denkliklerini basılı evrak ile başvurmak yerine uzaktan sorgulamalarını sağlamak için yapıldı.

2. VERİTABANI KAVRAMI

Veritabanının önemi: Günümüzde hemen hemen her alanda kullanılan veritabanı uygulamaları, verilerin sistematik saklanması sağlar. Verilere daha hızlı ulaşmamızı sağlayarak zaman ve güç tasarrufu sağlar [3].

Veri tabanının getirdiği kolaylıklar:

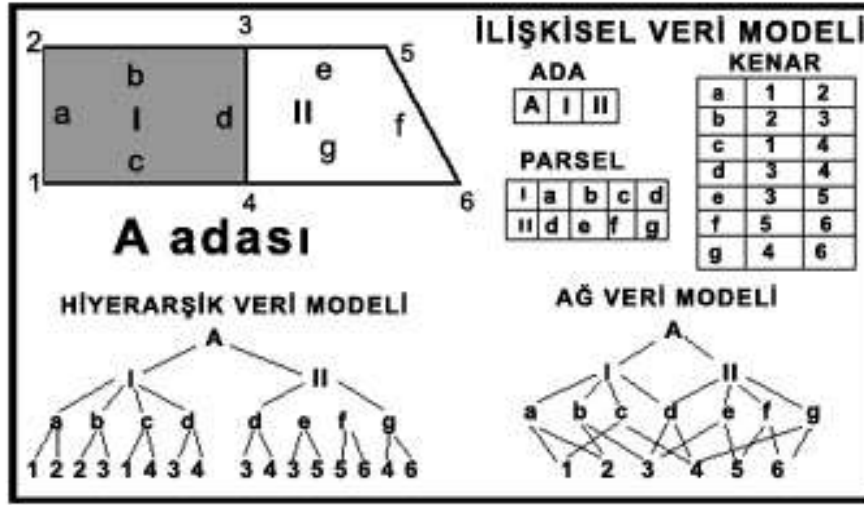
- Gereksiz veri tekrarını önler. Veriler ilişkili tutulduğundan verilerin farklı tablolara tekrar tekrar girilmesi önlenir.
- Aynı verinin tekrarını önlediğinden RAM ve HDD israfını önler.
- Veritabanı sistemlerinde veriler üzerinde işlem yapabilmek için sorgulama dili (SQL) kullanılır.
- Veri bir bütün olarak yönetilir.
- Eski dosya sistemlerine göre daha hızlı ve güvenlidir.
- Uygulama programlarından bağımsızdır.
- Verilerin daha güvenli saklanması sağlar
- Verilerin yedeklenmesi, onarılmasının daha kolay olması [3].

Veri Tabanı Modelleri şunlardır:

- Hiyerarşik Model
- Ağ Modeli
- İlişkisel Model
-

Şekil 2.1' de veritabanı modellerinin karşılaştırılması görülmektedir.

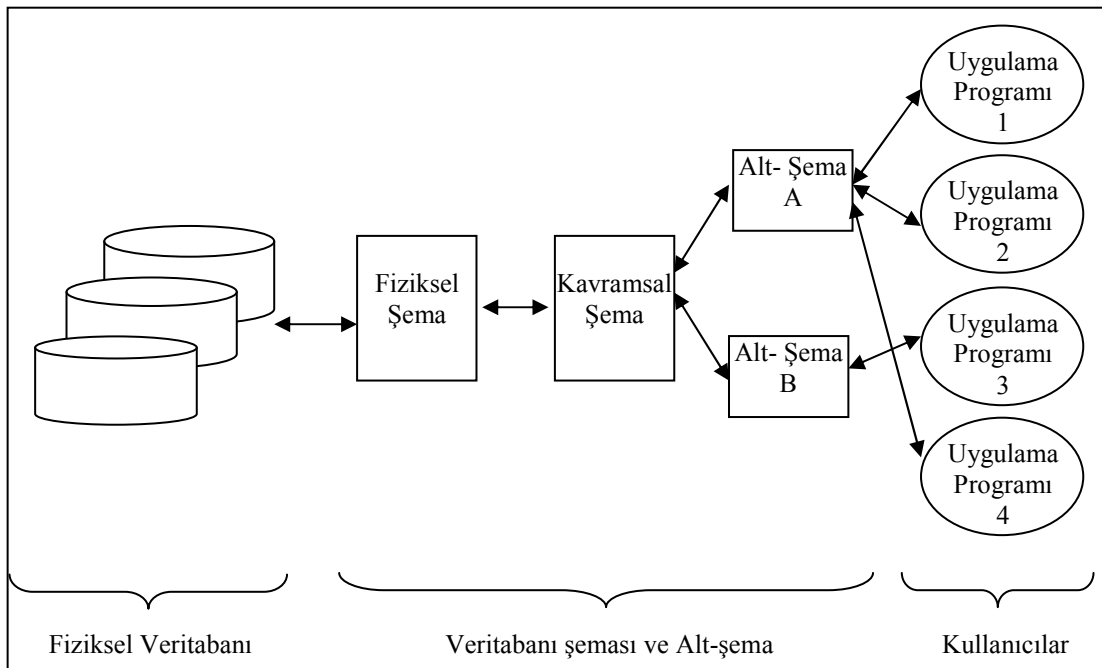
Günümüzde en sık kullanılanı ilişkisel modeldir.

Şekil 2.1. Veritabanı modellerinin örnek üzerinde karşılaştırılması [4]

2.1. İlişkisel Model

İlişkisel veritabanı şekil 2.2' de görüldüğü gibi herbiri özel isimlere sahip tablolardan oluşur. Burada her bir tablo bir varlığa veya bir ilişkiye karşılık gelmektedir.

Şekil 2.2. Veri tabanı şeması [5]

Tablonun sütunları nitelikleri; satırlar ise; bu niteliklerin değerlerini ifade eder. Her bir satır bir kayıt olarak ta düşünülebilir. Anahtar alan tablonun tanımlayıcısıdır [5].

3. E-DEVLET

E-Devlet, vatandaşlara devlet tarafından verilen hizmetlerin elektronik ortamda sunulması demektir. Bu sayede, devlet hizmetlerinin vatandaşa en kolay ve en etkin yoldan, kaliteli, hızlı, kesintisiz ve güvenli bir şekilde ulaştırılması hedeflenmektedir. Bürokratik ve klasik devlet kavramının yerini almaya başlayan e-devlet anlayışı ile, her kurumun ve her bireyin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanan sistemler ile devlet kurumlarına ve kurumlarca sunulan hizmetlere kolayca erişmesi hedeflenmektedir [6].

3.1. Türkiye’de E-Devlet Çalışmaları

E-Devlette altyapı çalışmaları planlamasında ilk adım çizelge 3.1’ de gösterilmiş olan çalışma grupları ve çalışma alanlarının oluşturulmasıdır. Bu çalışma grupları çizelge 3.2’ de belirtilen e-Türkiye çalışmalarını yapmaktadırlar.

Çizelge 3.1. E-Türkiye çalışma grupları ve çalışma alanları [7]

Çalışma Grubu	Koordinatör Kuruluş	Amacı	İlgili Diğer Kurumlar
Eğitim ve İnsan Kaynakları	Milli Eğitim Bakanlığı	Bilgi ve iletişim teknolojisinde gereksinim duyulan insan gücünü yetiştirmek, gelecek için bunun planlamasını yapmak.	Kamunet, Üniversite temsilcileri, Başbakanlığa bağlı kurumlar, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, İletişim kuruluşları, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.
Altyapı	Ulaştırma Bakanlığı	Ülke genelinde bilgi ve iletişim altyapısını kurmak, işletmek, ucuz ve kolay internet kullanımını sağlamak.	Kamunet, Genel Kurmay Başkanlığı, Enerji ve tabii Kaynaklar Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Türk Telekomünikasyon A.Ş., TÜBİTAK, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.

Çizelge 3.1. E-Türkiye çalışma grupları ve çalışma alanları (devam)

Hukuki Altyapı	Adalet Bakanlığı	E-Avrupa kapsamında ilgili yasalara uygunluğu sağlamak için yasa değişikliklerini hazırlamak, ilgili kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak, e-mail, e-imza, e-fatura, e-ticaret vb. işlemlerin ulusal ve uluslar arası normlara uygunluğunun yasal altyapısını hazırlamak.	Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, T.C. Merkez Bankası, Türkiye Bankalar Birliği, TÜBİTAK, TÜSİAD, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.
Standartlar	Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı	Bilginin tanımlanması, işlenmesi, depolanması ve transferi konularında teknolojik gelişmeler çerçevesinde standardizasyon çalışmalarını yapmak.	Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Devlet İstatistik Enstitüsü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.
Güvenlik	Genel Kurmay Başkanlığı	Verinin işlenmesi, depolanması ve transferi sırasında güvenliğinin sağlanması	İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Devlet İstatistik Enstitüsü, Türk Standartları Enstitüsü, TÜBİTAK, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.
E-Ticaret	Dış Ticaret Müsteşarlığı	Elektronik ticaret eğitimi ve elektronik imza kullanımını yaygınlaştırmak, sertifikasyon kurumlarının ve/veya merkezlerinin kurulmasına öncülük etmek.	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, T.C. Merkez Bankası, TÜBİTAK, TÜSİAD, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.
Yatırımlar ve Planlama	Devlet Planlama Teşkilatı	Bilgi ve iletişim altyapısını kuruluması için makro ölçekte yatırım planları yapmak, kurumlar arası koordinasyonu sağlamak, mükerrer yatırımları önlemek amacıyla yatırımların önceliklerini belirlemek ve finansmanını sağlamak	Genel Kurmay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Telekomünikasyon A.Ş. Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.
Arşiv ve Sayısal Toplama	Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü	Sayısal arşiv hazırlama, elektronik arşivlerin kullanıcıya açılımının sağlanması, e-kütüphane ve istatistik konularında çalışma	Genel Kurmay Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Devlet İstatistik Enstitüsü, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.
Uluslararası izleme E-Avrupa	AB Genel Sekreterliği	Türkiye'nin dünya ile entegrasyonunu sağlamak amacıyla yeni teknolojileri izlemek, sorunlara çözümler bulmak, e-Türkiye eylem planını izlemek ve koordine etmek	Genel Kurmay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Telekomünikasyon A.Ş., Devlet İstatistik Enstitüsü, Basın yayın Enformasyon genel Müdürlüğü, TÜBİTAK, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.

Çizelge 3.1. E-Türkiye çalışma grupları ve çalışma alanları (devam)

Özel Projeler	Türkiye Bilişim Vakfı	Bilgi teknolojisinde yerli ürün ve destek koşullarını sağlamak, ileri teknoloji merkezleri kurmak	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, TÜBİTAK, Üniversite temsilcileri, Türk Telekomünikasyon A.Ş., Kamunet, Türkiye Bilişim Derneği vb.
Mevcut Durumun Saptanması	Kamunet Kurulu	Türkiye'deki kamu, özel sektör ve üniversitelerdeki mevcut bilgi teknolojileri altyapısını saptamak, e-eğitim, e-yönetim çalışmalarını yapmak, kamu projelerinde ortak veri tabanı oluşturmak	İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Üniversite Temsilcileri, TÜBİTAK, Devlet İstatistik Enstitüsü, Türkiye Bilişim Derneği ve Vakfı vb.
Ulusal Bazda İzleme ve Koordinasyon	Türkiye Bilişim Derneği	Bütün alt gruplardaki çalışmaları izlemek eylem planı doğrultusunda gerçekleşmesini ve sonuçlandırılmasını sağlamak	Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, TÜBİTAK, AB Genel Sekreterliği, T.C.: Merkez Bankası, Türkiye Bankalar Birliği, TÜSİAD, Türkiye Bilişim Vakfı vb.
E-Sağlık ve Çevre	Başbakanlık	Sağlık ve Çevre konularındaki verilerin veri tabanında toplanması, kişilerin aracısız ulaşımının sağlanması	Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, AB Genel Sekreterliği

Çizelge 3.2. Takvime bağlanan E-Türkiye çalışmaları [7]

Yapılacak işler	Bitiş Tarihi
Ulusal Akademik ağı iyileştirilmesine yönelik çalışmalar tamamlanacaktır. Veri güvenliği ve teknoloji suçları konusunda teknik ve yasal düzenleme çalışmaları yapılacak bu konularda ilgili personel eğitilecektir.	2002 yılı sonu
İnternet hizmetlerinden herkesin en ucuz ve hızlı bir şekilde erişimini sağlayacak düzenlemeler tamamlanacaktır. Elektronik imzanın kullanımı ve karşılıklı tanımı konusunda düzenlemeler yapılacaktır. E-Ticaret hacminin gelişmesi için gerekli altyapı çalışmaları hızlandırılacaktır. Sağlık alanında veri tabanı oluşturulacak ve AB kamu sağlık veritabanlarına bağlantı sağlanacaktır.	2003 yılı sonu
Tüm okullarda öğrencilerin ve öğretmenlerin internete erişimi sağlanacaktır. Bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı yeni öğretim yöntemleri geliştirilecektir. Akıllı ulaşım hizmetleri için gelişim planları hazırlanacaktır.	2004 yılı sonu
Yasal, kültürel, çevresel ve trafik verileri için veritabanları oluşturulacak, dolayısıyla yurttaş-kamu-ve özel sektör- devlet veri alışverişi on-line yapılabilecektir. Kamuda elektronik imza geçerli olacak, kamu ihaleleri elektronik ortamda yapılacaktır.	2006 yılı sonu

Türkiye' de e-devlet çalışmaları TURKSAT tarafından yürütülmektedir.

3.2. Merkezi Nüfus İdaresi Bilgi Sistemi, MERNİS

1990 lı yılların başında başlayan 1997 yılında da Dünya Bankası'ndan alınan finansal katkıyla çalışmaları 2003 yılı başında tamamlanan bu projenin amacı; herkese tek bir T.C. kimlik numarasının verilmesi, hızlı ve sağlıklı nüfus ve aile istatistiklerinin elde edilmesi, vergi tahsilatı ve denetimini kolaylaştırmak, kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması ve kişilerin kolay takibi vb. işlemleri içermektedir. Ayrıca bu bakanlığın yürüttüğü adli sicil veri tabanının kurulması, polis teşkilatının on-line bağlanması ve mobil bilgisayar, otomatik trafik yönetim sistemi gibi projeler sonuçlandırılmaya çalışılıyor [7].

3.3. Marmara Deprem Bölgesi Arazi Bilgi Sistemi (Marmara Earth Quake Region Land Information System, MERLİS)

T.C. Hükümeti ile Dünya Bankası destekli Marmara Deprem bölgesinin acil yeniden yapılandırma ve geliştirme projesinin çalışmaları 2002 yılı sonunda bitirilecektir. Bu projede 17 Ağustos 1999 depremi sonrası mevcut durumu yansıtan, güncel arazi verilerinin elde edilmesi ve coğrafi bilgi sistemi desteğinde arazi kullanımının yeniden planlanması amaçlanmaktadır [7].

4. WEB SİTESİ YAYINLAMA AŞAMALARI

Bir web sitesi hazırlamanın aşamaları aşağıdaki gibidir:

4.1. Siteyi Planlamak

Veri ağırlıklı site oluşturulmaya başlanıldığında planlama ve tasarım için zaman ayrılması daha önemli bir hal alır. Çok sayıda insan yapacaklarının ayrıntılarını düşünmeden hemen sayfaları oluşturmaya girişir. Planlama eksikliği, yalnızca son ürünün kalitesini olumsuz etkilemekle kalmaz kullanıcıların da site hakkında yanlış düşüncelere sahip olmasına neden olur [8].

Web sitesi planlanırken göz önünde tutulması gereken önemli noktalardan bazıları aşağıdaki gibidir:

- Sitenin amacı ve hedefi: Siteyi takip edecek olan kişi grubuna uygun sitenin hazırlanması gerekmektedir. Sitenin ne tür bir site olduğunun belirlenmesi gerekir. Site bir bilgilendirme sitesi mi, eğitim sitesi mi, ticaret sitesi mi karar verilmesi gerekir.
- Hedef kitle; Web sitesini kimlerin ziyaret etmesi beklenmektedir. Yukarıda belirtilen hedeflerin hepsi aynı anda karşılanacak mı, yoksa sadece bir grup kullanıcı mı hedeflenmektedir? Bunun tespit edilmesi gerekmektedir. Siteyi ziyaret edeceklerin bilgisayar kullanım seviyeleri, internette ayırdıkları zaman, kullandıkları web tarayıcı, web sitelerinden nasıl haberdar oldukları gibi soruların cevaplarını bulunup sitenin bu cevaplara göre hazırlanması gerekir.
- Kullanılacak araçlar ve platformların belirlenmesi gerekmektedir. Sonucu modelini seçmek, veritabanını seçmek, site hazırlama platformunu seçmek, sitede kullanılacak animasyonları şeklini belirlemek, gibi seçimleri yapmak gerekir.

- Önceden yapılmış ve yayında olan sitelerin incelenmesi. Bu sayede onların eksikleri görülecek ve ona göre site tasarımı ve içeriği belirlenecektir.
- Web sitesi oluşturulacak konu ile ilgili kişilerden bilgi almak. Tasarım amacı sürecinde bu kişilerle bilgi alışverişi yapmak hem sitede yanlış bilgilerin olmasını hem de sitede olması gerekenleri belirlemek açısından önemlidir.
- Sitede kullanılacak, belge, bilgi, resim, ses, video, animasyon gibi materyallerin toplanması
- Geliştirme süresi ve maliyeti hesaplanmalıdır.

4.2. Tasarım

Sitenin birinci aşamada belirlenmiş olan tasarım araçları kullanılarak oluşturulması aşamasıdır. Bu aşamada yine birinci aşamada elde edilen materyaller kullanılacaktır. Bu aşamada kullanıcıların ilgisini çekecek yardımcı kodlar kullanılmalıdır. Gerekli scriptler mümkün olduğu kadar istemci taraflı olmalı, sunucuyu meşgul edecek scriptlerden kaçınılmalıdır. Site dinamik bir görünümde olmalıdır. Aşırıya kaçmadan ve sitenin yüklenmesini yavaşlatmayacak şekilde görsel ve işitsel materyaller kullanılmalıdır.

4.3. Test

Web sitesini tasarımı bittikten sonra kullanıcılara duyurusu yapılmadan önce geçici olarak yayınlanmalıdır. Bu sayede site görünümünde ve çalışması sırasında oluşacak hatalar ve olumsuzluklar görülerek düzeltilmesi sağlanmalıdır.

4.4. Yayınlama

Yayınlama iki aşamadır. Birincisi, alan adı tescili, ikincisi bulundurma hizmetidir (hosting).

Web sitesinin alan adının tescil edilmesi gerekir. Alan adı siteyi en iyi anlatacak şekilde mümkün olduğunca kısa olmalıdır. Ayrıca alan adı türü, ülke kodu ve tescil süresi bu aşamada belirlenmelidir.

Bulundurma hizmetinin de ihtiyaçlara en uygun alan büyüklüğünde ve yeterlilikte olması gerekir.

4.5. Bakım ve Güncelleme

Hazırlanan sitenin içeriği belirli periyotlarla gözden geçirilerek yapılması gereken değişiklikler ve güncellemeler takip edilmeli ve zamanında yapılmalıdır. Kullanıcılardan gelen geri dönüşümler değerlendirilerek uygun olan değişiklikler yapılmalıdır.

5. WEB TASARIMINDA KULLANILAN YAZILIMLAR

5.1. Veritabanı Programı- Access

Günümüzde bilgi işlem uygulamaları geliştiren yazılımcılar, veritabanları ile yoğun ilişki içindedir. Herhangi bir veritabanı yönetim sisteminin kullanılmadığı uygulama programlarına pek rastlanmamaktadır. Bu talebe bağlı olarak, çok sayıda veritabanı yönetim sisteminin ortaya çıktığını görüyoruz. Bunlar arasında Microsoft Access, Microsoft SQL Server, Oracle, Sybase ilk anda sayılabilir. Ancak saydığımız veritabanlarının en önemli ortak özelliği ilişkisel veritabanı teknolojisini içermeleridir [9].

Microsoft Access 2000 bir veritabanı yönetim sistemidir. Veritabanı, verilerin belirli bir amaca yönelik olarak düzenlenerek bir araya getirilmiş biçimidir. Sistemin olanakları yardımıyla veriler sorgulanabilir, süzülebilir, sıralanabilir, işlenebilir, kullanıcı arayüzü düzenlenebilir, raporlar hazırlanabilir ve daha pek çok işlem yerine getirilebilir. Access veritabanı yönetim sistemi, bir veritabanı yönetim sisteminde bulunması gereken tüm olanaklara sahiptir. Bu veritabanı yönetim sisteminin daha önce çeşitli sürümleri üretilmiştir. [9].

Access 2000'in çalışabilmesi için bilgisayarınızın Windows XP, Windows Vista ya da Windows NT işletim sistemine sahip olması gerekmektedir [9].

Access veritabanı yönetim sistemi, yukarıda sayılan veritabanları içinde belki de en kolay olan, uygulama geliştirme ortamıdır. Kullanıcı arayüzleri ve özellikle uygulama geliştirme sihirbazları her yaştan kullanıcının etkin programlar hazırlamasına olanak sağlamaktadır. Özellikle küçük ya da orta boy işletmelerin bazı yazılım gereksinimleri Access ile kolay ve hızlı biçimde karşılanabilir [9].

Access veritabanı yönetim sistemi bilgisayara kurulduğunda, bir yazılım geliştirme ortamı hazır hale gelmiş olur. Ancak hemen program yazmaya

girişilemez. Her şeyden önce bir veritabanına sahip olunması gerekir. Veritabanı fiziksel dosya biçiminde bilgisayarın diski üzerinde yer almalıdır. Yazılan programlar, oluşturulan tablolar, sorgular, makrolar da bu veritabanı üzerine yerleşir. Kısacası oluşturulan her türlü nesne veritabanı üzerinde yer alacaktır. Tüm uygulamalar için ayrı ayrı veritabanları oluşturulabilir [9].

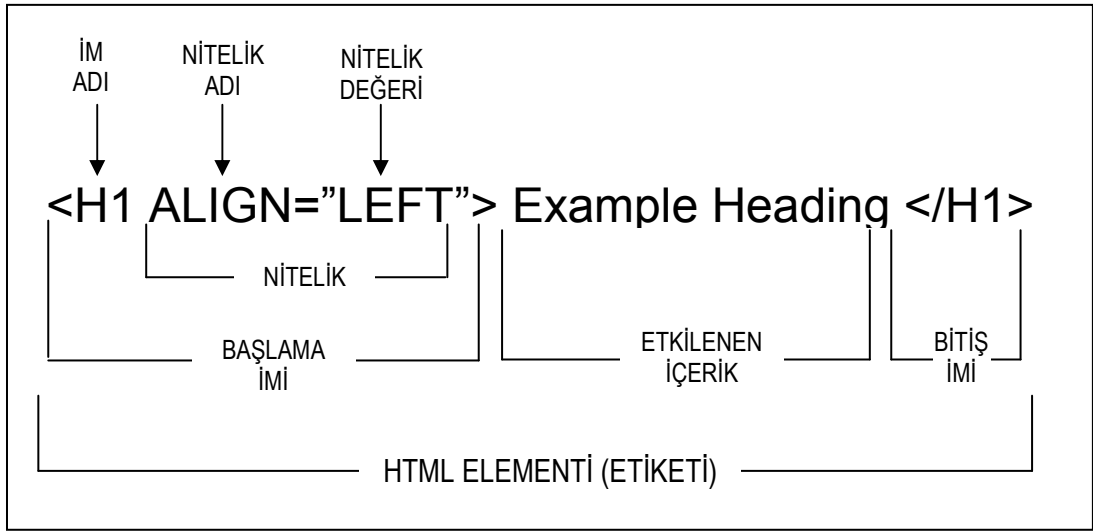
Veritabanı sadece bilgisayar üzerinde yer alabilir. Bu durumda sistemi sadece bir kişinin kullanması söz konusu olacaktır. Eğer bir ağ içinde veritabanını birden fazla kişinin kullanması söz konusu ise, veritabanı sunucu üzerine kurulur. Diğer kullanıcılar bu veritabanına ağ üzerinden erişebilirler. Çok kullanıcıli bilgisayar sistemlerinde genellikle bu yol izlenir [9].

5.2. Yardımlı Metin Biçimleme Dili (Hyper Text Markup Language, HTML)

Hyper Text Markup Language (HTML), halen World Wide Web üzerinde kullanılan metin biçimleme dilidir. Windows' un yardım seçeneklerinde kullanılan biçim de hyper text yapısıdır. İşaretleme dili olan HTML, bir dökümanın yapı ve biçiminin gösterilmesinde kullanılan bir kodlar (element-etiket) koleksiyonudur. Bu kodların oluşturduğu döküman genellikle bir web tarayıcısı tarafından yorumlanarak anlamlandırılır. HTML etiketleri `< >` işaretleri içinde yer alan alfa-nümerik imlerden oluşur. Bu imler genellikle çiftler halinde kullanılır ama bunun istisnaları da vardır: Bir başlangıç ve bir bitiş imi. Başlangıç imi, büyüktür-küçüktür işaretleri arasında ki elemente gelen bir karşılık gelen bir semboldür. Örneğin kalın metin sembolü B, bunun başlangıç imi de `<B>`'dir. Bir bitiş imi imden önce bir öteleme bölü işaretinin yer alması haricinde başlangıç imi ile aynıdır (`</B>`). Bir elementin etkisi, başlangıç ve bitiş imleri arasında bulunan içeriğe uygulanır [10]. Başlangıç ve bitiş imi dışındaki alan elementten etkilenmez.

`<B>` This text is bold `</B>` but this is not.

Bazı elementler bir bitiş imi gerektirmezler, çünkü herhangi bir içerikleri olmaz. Bu elementlere boş elementler denir. Buna örnek olarak bir satır sonunu gösteren kesme elementi
 gösterilebilir. Bazı elementlerin bitiş imi seçime bağlıdır. Örneğin; paragraf <P>. Bu elementlerde zorunlu olmasa bile bitiş imi kullanılması şiddetle tavsiye edilir [10]. Şekil 5.1’ de HTML etiketinin genel biçimi görülmektedir.

Şekil 5.1. HTML elementi (etiketi) genel görünümü [10].

Çizelge 5.1’ de birkaç HTML elementi yer alıyor [10]:

Çizelge 5.1. Bazı HTML elementleri

BAŞLANGIÇ İMİ	BİTİŞ İMİ	AÇIKLAMA
<H1>	</H1>	En önemli başlık satırı
		Kalın klipte metin
<CITE>	</CITE>	Bir metin paragrafı
<P>	</P>	Bir metin paragrafı
<HR>	</HR>	Yatay bir çubuk

5.3. FrontPage

Diğer programlama dillerinde olduğu gibi HTML için de, Visual (görsel) programlama özelliği taşıyan ve hazır nesneler kullanan editör programları geliştirilmiştir. Bu programlar kullanılarak HTML dili daha basite indirgenmiş, sayfalar dolusu program kodu yazmak yerine hazır nesneler, görsel olarak kullanılmıştır [11].

Aslında oluşturulan editör programlarının tümü arka planda HTML kodlarını kullanmaktadırlar. Programlama dili ile uğraşan çoğu kişi görsel bir dilin ne kadar çok avantajı olduğunu farketmişlerdir. Örneğin: Pascal veya Basic dili ile sayfalar dolusu program kodu yazmak zorunda kalan bir programcı, Delphi(Pascal' ın görsel editörü), Visual Basic(Basic' in görsel editörü) ile bir kaç mouse hareketi ile çok daha kullanışlı programlar oluşturulabilir [11].

Piyasada bir çok görsel HTML editör programı bulunabilir (Hippy98, HotDog, Netscape HTML editör vb.). Ancak FrontPage programının bunlar arasında önemli farklılıkları olduğu görülür [11].

FrontPage kullanılmasının nedenleri;

FrontPage programı ile basit bir doküman dosyası hazırlar gibi web sitenizi hazırlanabilir, siteye ait sayfaları şema halinde oluşturup, şemaya göre site düzgün temellere oturtulabilir.

1. Site oluşturulurken yerleştirilecek web alanına ait dizini tanımlayarak bir yığın FTP işlemi ile uğraşmadan istenilen dizin yapısıyla site yayımlanabilir.
2. FrontPage programında hazırlanan sayfaların Web alanında görünümü, FrontPage programının WYSIWYG (What You See Is What You Get- Gördüğün Elde Edeceğindir) özelliği ile, anında görülebilir. Bu işlem

yardımları ile sürekli web dosyasını kaydedip browser ile bakmaktan kurtulunur [11].

5.4. PhotoShop CS2

PhotoShop programı en popüler resim düzenleme programlarından birisidir. Özellikle fotoğrafçılar bu program yardımıyla çektikleri resimleri farklı manzara ve ortamlarla birleştirerek montaj yapmaktadırlar. Web tasarımında ise sıkça kullanılırlar. Web amaçlı resimlere çeşitli efektler veren ufak çaplı birçok program daha vardır. Çünkü resimler web sayfalarının vazgeçilmez temel unsurlarındandır. PhotoShop ile sayfalarınıza banner, şablon, logo, reklam, animasyon... gibi görsel öğeler hazırlamak çok kolay ve eğlenceli bir iştir [12].

PhotoShop ve diğer resim programlarının en temel konuları seçme işlemleri(selection), katmanlar(layers) ve efektlerdir(effects=filter). Bunları hayal dünyanızda birleştirerek çok güzel çalışmalar oluşturabilirsiniz [12].

5.5. Aktif Sunucu Sayfaları (Active Server Pages, ASP)

ASP, Active Server Pages ifadesinin kısaltılmışı halidir. "Aktif sunucu sayfaları" şeklinde Türkçeye çevrilebilir. ASP sunucu tarafı bir betik(script) dilidir ve web üzerinde kullanılır [13].

5.5.1. Bağlantı (client) ve sunucu (server) tarafı betik

Bilindiği gibi betik dili, web sayfalarında, HTML'in yetersiz kaldığı durumlarda kullanılır. Bir anlamda web sayfalarına gömülü programlar yazılmasını sağlarlar [13].

Temel olarak iki tür betik vardır: Client (bağlantı) tarafı ve server (sunucu) tarafı. Client tarafı betik, web tarayıcıyı nesne olarak ele alır ve alt nesneleri

ile birlikte, bir tarayıcıda (web sayfalarında) programlama adına ne gerekiyor ise, onun yapılmasına imkan tanır. Windows işletim sisteminde yeni pencereler açılması, mesajların çıkması, web sayfasının renginin değiştirilmesi vb. web sayfalarında şekilsel anlamda her şeyi, bağlantı taraflı betikler yapabilir. Bu scriptler JavaScript, VBScript, JScript'tir [13].

En yaygın olarak kullanılan ve bütün tarayıcılar tarafından işletilebilen betik dili JavaScript'tir. Client taraflı betikler, kullanıcının bilgisayarında çalışırlar. Sunucu, istek geldiğinde, web sayfasını, içindeki betikler ile birlikte ziyaretçiye gönderir ve görevini tamamlar. Artık ziyaretçi ile hiçbir bağlantısı kalmamıştır. Betikler ziyaretçinin bilgisayarında işletilir ve sonuçları yine ziyaretçiye gösterilir. Bağlantı taraflı betikler, HTML tagları içine gömülmüştür ve bunlar sayfa kodlarına bakılınca gözükürler [13].

Sunucu taraflı betik, farklı olarak sunucu üzerinde çalışır. Özel tag işaretleri arasında yazılan betikler, sunucu üzerinde işletilir ve sonuçları ziyaretçiye iletilir. Sunucu üzerinde çalışan betikler, ziyaretçinin bilgisayarına bilgiyi, HTML olarak kodlanmış şekilde gönderir. Ziyaretçi sayfasının kodlarına baktığında, sunucu tarafından gönderilen, işlenmiş verileri HTML olarak görür. Sayfasının kodları içinde, hiçbir şekilde sunucu taraflı bir betik ifadesi göremez. Sunucu taraflı betikleme, mantık olarak, kullanıcı taraflı betiğin yapamadığı işler için kullanılır. Kullanıcı taraflı betik ile yapılabilen hiçbir şey, sunucu taraflı ile yapılmamalıdır. Çünkü bu, hem sunucuyu gereksiz yere meşgul eder hem de hızı düşürür [13].

5.5.2. Sunucu taraflı betik

Yukarıda da belirttiğimiz gibi ASP sunucu taraflı, en bilinen ve en çok kullanılan betik dilidir [13]. ASP Microsoft firmasının geliştirdiği bir teknolojidir ve yine Microsoft'un geliştirdiği ASP destekli sunucular üzerinde çalışır. ASP sayfalarımızı çalıştırmamızın birinci koşulu, ASP'yi destekleyen bir sunucu ile çalışmamızdır. Bugün sadece MS NT veya Windows 2000 gibi sunucuların

dışında, 3. parti yazılımlar vasıtası ile Unix veya Linux tabanlı bir sunucu üzerinde de ASP desteği verilebilmektedir [13].

ASP için web ortamının tamamı bir nesnedir. Sunucu, ziyaretçinin bilgisayarını, sunucu tarafında çalışan programlar, iletim ortamı vb. ASP için birer nesnedir. Bunun anlamı, bu ortam içindeki her şeye müdahale edebileceğimiz ve programlayabileceğimizdir. ASP için sunucu, sunucuda çalıştırılan programlar, ziyaretçiler bir bütündür. Sunucu taraflı bir ortamda çalışması sebebi ile, bağlantı sağlandıktan itibaren karşılıklı etkileşimli (interaktif) bir ortam sağlar. Kullanıcılarını tanıyabilir, gönderdikleri verileri anında değerlendirip cevap verebilir, ziyaretçilerin bilgilerini saklayabilir ve bir dahaki sefer ziyaretçiye iletebilir. Kullanıcı taraflı scriptler, sayfaya şekilsel anlamda değer katarken, ASP içerik ve karşılıklı etkileşim anlamında sayfalara değer katar [13].

5.6. İnternet Bilgi Servisleri (Internet Information Services, IIS)

Internet Information Server (IIS) web siteleri oluşturmak için kullanılabilecek bir programdır. Microsoft'un bir ürünüdür ve bedevadır. Şu anda IIS 4.0 ve IIS 5.0 şeklinde iki ayrı sürümü bulunmaktadır. IIS 4.0 NT'ye, IIS 5.0 ise Windows 2000'e yüklenmektedir. IIS 5.0, Windows 2000'de kendiliğinden yüklenmektedir. IIS 4.0 ise lisanslı bir NT'ye sahip olan herkes tarafından, sonradan yüklenebilir [14].

IIS 4.0 birkaç yoldan edinilebilir. Windows işletim sistemlerinde Windows bileşenleri ekle-kaldır seçeneğiyle bilgisayara kurulabilir [14].

IIS içinde dört hizmet bulunuyor:

1. WWW hizmeti
2. FTP hizmeti
3. SMTP hizmeti

4. NNTP hizmeti

Bu hizmetlerin ikisi (www ve ftp hizmetleri) IIS'in eski sürümlerinde de bulunuyordu. Diğer ikisi ise (SMTP ve NNTP hizmetleri) son sürümlere eklenmiş hizmetlerdir [14].

Yukarıdaki listeye dikkat edilirse IIS 4.0'da gopher hizmetinin olmadığı görülür. Gopher hizmeti web sitelerinin içeriğini indeksleyip araştırma-sorgulama yapılabilmesini sağlayan bir hizmettir. IIS 4.0'da bulunan Index Server ögesi bu işi daha da iyi yaptığı için artık gopher gibi bir hizmete gerek kalmamaktadır [14].

Şimdi dört hizmete bir göz atalım:

5.6.1. World wide web (WWW) hizmeti

Bir www (World Wide Web) sitesi oluşturmak için kullanılır. Yani, HTTP protokolünü kullanarak .htm yada .html uzantılı web sayfalarını internete yayınlama olanağı sunan bir hizmettir [14].

5.6.2. Dosya transfer protokolü (File Transfer Protocol, FTP) hizmeti

Bir FTP (File Transfer Protocol) sitesi oluşturmak için kullanılır. FTP sitesi kullanmak internet üzerinden dosya dağıtmanın en iyi yollarından birisidir. Başkalarının yararlanacağı dosyaları bir FTP sitesine koyarak, kullanıcılar da bir FTP istemci programıyla siteye erişip dosyaları alırlar [14].

5.6.3. Basit posta transfer potokolü (Simple Mail Transfer Protocol, SMTP) hizmeti

Web sitesine SMTP (Simple Mail Transfer Protocol) işlevselliği sağlar. Bu hizmet olmadan da oluşturulan bir web sayfası içinden e-posta gönderilmesi

sağlanabilir. Ama bu durumda e-posta gönderme işi www hizmetinin üzerine yıkılırdı. Şimdi ise site içinden posta gönderme işi SMTP hizmetinin üzerine yıkılıyor. Dolayısıyla WWW hizmeti, kendisinden hizmet talep eden kullanıcılarla ilgilenme fırsatını daha erken yakalayarak, performansı artar [14].

5.6.4. Ağ haberleri transfer protoklü (Network News Transfer Protocol, NNTP) hizmeti

Bir NNTP (Network News Transfer Protocol) sitesi oluşturmak için kullanılır. Bu site yardımı ile kendi haber gruplarını oluşturmak mümkündür [14].

IIS'in yükleneceği makinada TCP/IP protokolü yüklü olmalıdır. Eğer site bilgisayar üzerinden internet'e açılacaksa IP adresi statik verilmelidir. Eğer SMTP hizmetini kurulacaksa bu hizmetle ilgili bilgileri saklamak için NTFS dosya sistemine sahip bir bölüm (partition) olması gerekir. Genel olarak da sayfaların güvenliği için bütün bilgilerin NTFS bölümlerde bulunması yararlı olacaktır [14].

5.7. Yapısal Sorgu Dili (Structured Query Language, SQL)

SQL, "Structured Query Language" tek başına bir programlama dili olmamasına karşın, bazı programcılar tarafından bir programlama dili olarak gösterilmekte olup aslında, programlama dilleriyle birlikte kullanılan bir alt dil olarak tanımlanabilir. SQL, verilerin değişik sistemler çerçevesinde alınması, güncellenmesi ve silinmesi işlemlerinden ibarettir [15].

5.7.1. SQL 'in kısa tarihçesi

SQL'in (Yapılandırılmış Veritabanı Sorgulama Dili) tarihi, California'da IBM laboratuvarlarında başlar. 1980'li yılların sonunda IBM'in DB' ürünü ilişkisel Veritabanı Yönetim Sistemi (Relational Database Management System,

RDBMS) için geliştirilmiştir. IBM DB2 hala pek çok platform ve ortam tarafından satın alınabilecek RDBMS'lerden biri olmaya devam etmektedir. Gerçekte ilişkisel veritabanı yönetim sistemi SQL olanaklı hale getirmiştir. SQL nonprosedürel bir dildir [15].

DBMS ile RDBMS arasındaki karakteristik fark; RDBMS'nin küme yönelimli (set-oriented) veritabanı dili sunmasıdır. Birçok RDBMS'in veritabanı dili SQL'dir. Küme yönelimli veritabanı dilinin anlamı, SQL'in veri kümesini grup halinde işleme tabi tutmasıdır [15].

SQL'in iki farklı organizasyon tarafından endüstri standardı tanımlanmıştır. Bunlardan biri American National Standards Institute (ANSI) diğeri ise International Standard Organization (ISO)'dır. Veritabanlarındaki gelişim ve veritabanı teorisi, SQL'in nasıl çalıştığı konusunu anlayabilmemize yardımcı olacak bir arkaplan sunar [15].

Veritabanı sistemleri herhangi bir bilgiyi depolayabileceğimiz ortamlardır. Geniş ölçekli havayolu rezervasyon sistemlerinden, kart koleksiyonu yapmaya kadar, veritabanları bilgileri depolayıp dağıtabilirler. Daha önceki yıllara kadar büyük veritabanı sistemleri yalnızca büyük mainframe bilgisayarlarda çalışabilirlerdi. Bu sistemler pahalı dizayn ve fiyatlara sahiptirler. Şimdi ise günümüz bilgisayarları daha güçlü olup, programcılara program dizaynında ve verileri daha hızlı ve ucuz bir şekilde dağıtmada yardımcı olmaktadır [15].

Zaman içerisinde değişik firmalar çizelge 5.2' de görüldüğü gibi çeşitli SQL programlarını geliştirdiler. Değişik firmaların SQL oluşturmaları, standart SQL dilini de değiştirmelerini de beraberinde getirdi. Bu olgu üzerine iki standart organizasyonu olan ISO ile ANSI "Amerikan milli standart kuruluşu" standardı getirildi. Her ne kadar belirli bir standart geliştirilmiş olsa da, birçok firmanın kendi SQL programlarını geliştirmesi beraberinde standart dışı sadece kendi SQL programlarında çalışan komutlar geliştirildi [15].

Çizelge 5.2. Başlıca SQL programları

Sıra No	SQL programları
1	Solid
2	Access
3	SyBase
4	MS-SQL
5	DB2
6	Oracle
7	Adadas D
8	MySQL
9	mSQL
10	InterBase
11	FrontBase

6. KULLANILAN DONANIM: TARAYICI

Verileri elektronik ortama aktarmak için tarayıcı kullanıldı. Tarayıcılar, kağıt üzerine gönderilen ışığın geri yansıması ile elde edilen analog sinyalleri, sayısal işaretlere çevirerek görüntü elde etmemizi sağlar. Tarayıcılar yazılım, elektrik, elektronik, mekanik ve optik aksamlardan meydana gelir [16].

6.1. Karakter Tabanlı Tarama-Tanıma Teknolojileri

6.1.1. Optik karakter tanıma (Optical Character Recognition, OCR)

Daktilo, yazıcı veya matbaa makineleri tarafından basılmış iyi kalitedeki dökümanların üzerindeki karakterlerin baskı kalitesi, font, nokta büyüklüğü, tip ağırlığı gibi parametrelerle desteklenerek belirli bir oranda başarı ile okunmasıdır [16].

6.1.2. Akıllı karakter tanıma (Intelligent Character Recognition, ICR)

Zayıf kalitedeki ve fontları daha önce belirlenemeyen makine yazıları ile belirli kurallara uyularak yazılmış el yazılarının tanınmasıdır. ICR teknolojisi fontları ve ek yazısı stillerini öğrenebilir. Bunun iki yolu vardır. İlkinde, önceden doküman tipleri üzerinden örnek olabilecek karakterler öğretilir. Operatörler hatalı olarak okunan karakterleri düzeltir. İkincisinde ise çalışma devam ederken girilen karakterlerden sistem gelişerek ilerler. Her iki sistemin uygulamanın niteliğine göre olumlu ve olumsuz yönleri vardır [16].

6.1.3. Mıknatıslı mürekkepli karakter tanıma (Magnetic Ink Character Recognition, MICR)

Daha çok çek işleme sistemlerinde (Müşteri No, çek numarası, sıralama kodu,v.b) kullanılır [16].

7. SİSTEMİN TANITIMI

7.1. Ana Sayfa

Hazırlanan web sitesinin ana sayfası resim 7.1' de görüldüğü gibi kullanıcıların ve e-yönetici girişi yapacak personelin erişimini sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.

Ana sayfanın üst kısmına sistemin adı yerleştirilmiştir.

Üst menüde CSS stil kullanılarak kullanıcıların site içerisinde sayfalarda gezinmesi sağlanmıştır.

Sol taraftaki grup menüde bulunan Okul Arama grubunda, kullanıcının arama yapmasını sağlamak için bir sonraki ölçütü tetikleyen sistemle ilk önce ülke seçimi, daha sonra ülke içerisinde şehir listelenerek denkliği araştırılacak olan üniversiteye ulaşılmaktadır.

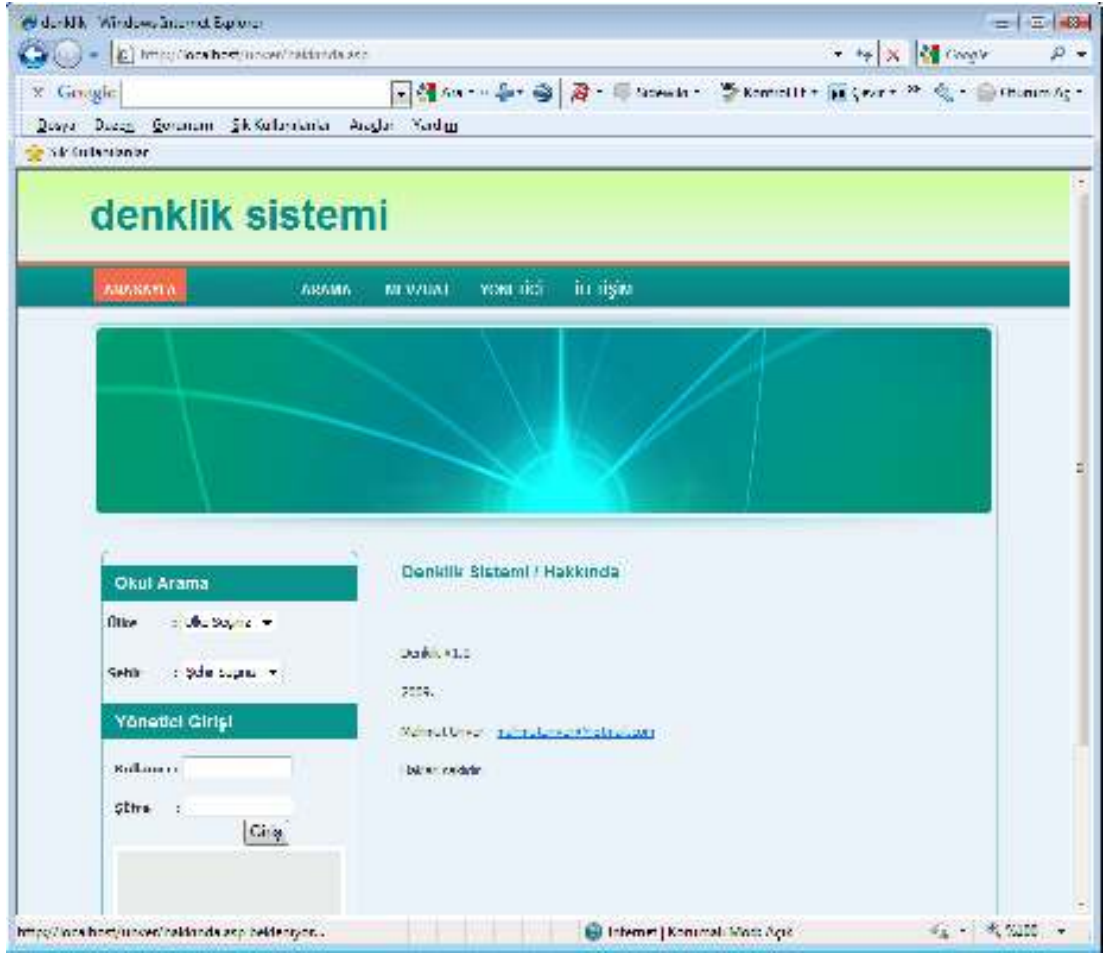
Resim 7.1. Ana sayfa görünümü

Yönetici girişi grubunda ise, sistem yöneticilerinin veritabanını yönetmelerini sağlamak için giriş hesabının bulunduğu textboxlar bulunur.

Sağ tarafta sistemin önemini anlatan açılış mesajı bulunur.

7.2. Bilgilendirme Sayfaları

Hakkında köprüsü çalıştığında resim 7.2' de görülen ve web sitesi hakkında bilgi veren sayfa görüntüsü çalışır.

Resim 7.2. Hakkinda.asp sayfasının görüntüsü

Denklik ile ilgili kanun ve yönetmeliklere erişmek için mevzuat.asp dosyası hazırlanmıştır.

Mevzuat köprüsü çalıştığında resim 7.3' teki sayfa görüntüsü çalışır.

Köprüler çalıştırıldığında ilgili linkler çalışmakta ve dökümanlara ulaşılmaktadır.

Resim 7.3. Mevzuat.asp sayfası

İletişim köprüsü çalıştırıldığında resim 7.4' teki sayfa görüntüsü çalışmaktadır.

Resim 7.4. iletisim.asp sayfası çalıştırıldığında sayfa görüntüsü

7.3. Sistemde Sorgulama Yapmak

Okul araması yapıldığında Ülke ve şehir seçimi yapıldıktan sonra şartlara uyan sonuçların gösterildiği arama sonuç sayfası çalışmaktadır. Görünümü aşağıdadır.

Resim 7.5. Arama sonucu görüntüsü

Bulunan okul listesinden denkliği araştırılan okul işaretlenerek bilgileri görünür.

Resim 7.6' da, arama sonucunda bulunan okulun özellikler sayfası görünür.

Resim 7.6. Okul özellikleri sayfası

7.4. Yönetici Paneli

Veri sorgulamanın yanında verilerin güncel tutulması veritabanı yönetim sistemleri açısından son derece önemlidir. Yeni veri ekleme, veri silme, veri okuma ve veri güncelleme için `yonet.asp` dosyası oluşturulmuştur.

Yöneticinin, kullanıcı adı ve şifresiyle girdiği yönetim modülünü resim 7.7' de gösterilmiştir.

Resim 7.7. Yönetici girişi sonucu penceresi

Resim 7.8' de yöneticinin yeni kayıt ekleme sayfası görüntüsü vardır.

The screenshot shows a web browser window displaying the 'denklik sistemi' application. The browser's address bar shows the URL 'http://www.denklik.gov.tr/...'. The application has a green header with the title 'denklik sistemi'. Below the header is a navigation menu with links: 'ANASAYFA', 'HAKKINDA', 'ARAMA', 'MEVZUAT', 'YÖNETİCİ', and 'İLETİŞİM'. The main content area features a sidebar on the left with a 'Yönetici Modülü' section containing 'Yönet' and 'Yeni Kayıt Ekle' links. The central part of the page is titled 'Denklik Sistemi' and contains a form for adding new records. The form has a 'Yeni Kayıt Ekle' button and a 'Lidiz' button. Below these are several input fields: 'Adı', 'Görevi', 'Yeni Kayıt Ekle', 'Lidiz', 'Tarih', 'İlk', 'Son', 'Adı', 'Soyadı', 'Adres', 'Diyadin', and 'Mevzuat'. The form is currently set to 'Yeni Kayıt Ekle' mode.

Resim 7.8. Yeni kayıt ekle penceresi

Veritabanında bulunan kayıtlarda değişiklik olduğunda verilerin güncellenmesi gerekir. Ver güncelleme yapmak için kullanılacak güncelleme sayfası resim 7.9' da görülmektedir.

8. SONUÇ

Kurumların en değerli varlıklarından birisi oluşturdukları, topladıkları ellerinde tuttıkları verileridir. Kurumların kendisi ile ilişkisi olan kullanıcılara ve kurum içi yetkisi olan kişilere bu verilere erişimini sağlamak en önemli görevidir. Bu verileri paydaşlarına verimli bir şekilde sunabilmek için depolayıp işleyebilmelidir. Bunun içinde teknolojinin ve çağın imkanlarını kullanmalıdırlar. Aynı zamanda sundukları verileri fiziksel kısıtlama olmadan sunabilmelidirler.

Bu çalışmada ilişkisel veritabanı yönetim sistemi kullanılmıştır. Ara yüz web sayfası içerisinde ASP kullanılarak web sunucusu üzerinde veritabanı bağlantısı yapılmıştır. Veri tabanı üzerinde sorgulama, veri ekleme, silme, okuma, değiştirme işlemleri yapılabilecek sistem hazırlanmıştır.

Bu çalışmada kurumun verilerine uzaktan erişim yoluyla ulaşılabilmektedir. Bu sayede kurumun resmi yazıyla başvuru denklik başvurularının azaltılması sağlanmıştır.

Aynı şekilde uzaktan internet yoluyla veritabanı güncellemesi kullanıcı hesabı olan yetkili kişiler tarafından güncellenebilmekte ve veriler sağlıklı bir şekilde saklanabilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Önder, E., “Yönetim Bilişim Sistemleri Kapsamında Web Tabanlı İlişkisel Veritabanı Yönetim Sistemleri ve Bir Uygulama”, Yüksek Lisans Tezi, **İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İstanbul, 1 (2005).
2. İnternet: T.C. Adalet Bakanlığı “Online Mevzuat” <http://www.mevzuat.adalet.gov.tr/html/27666.html> (2009).
3. Kaya, Y., Tekin, R., “Veritabanı ve Uygulamaları”, **Papatya Yayıncılık**, İstanbul, 17-18 (2007).
4. Ilgın, D. E., “Nesneye Yönelik Tasarım ile Nesne-İlişkisel Veritabanı Geliştirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, **Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü**, İstanbul, 25 (2004).
5. Özkan, Y., “Veri Tabanı Sistemleri”, **Alfa Yayınları**, İstanbul, 34 (2006).
6. İnternet: “ E-devlet Kapısı “ <https://www.turkiye.gov.tr/portal/dt?channel=bilgilendirme&bilgiIendirme.bilgiTipi=sikcaSorulanlar> (2009).
7. Alkış, Z., “ Türkiye’de E-Devlet Çalışmaları”, **Yıldız Teknik Üniversitesi Dergisi**, 21 (2): 12 (2003).
8. West, R., Muck, T., “Dreamweaver MX”, Çömlekçi K., Tüzel A. D., **Alfa Yayınları**, İstanbul, 122-129 (2002).
9. Özkan, Y., Dondurmacı, G. A., “Access 2000”, **Alfa Basım Dağıtım Yayım**, İstanbul, 3-4 (2000).
10. Powell, T. A., “HTML”, Akın, C., Al, K., **Alfa Yayınları**, İstanbul, 4,10 (2000).
11. Gümüştepe, Y., “Frontpage2000”, **Türkmen Kitabevi**, İstanbul, 6 (1999).
12. Yaşar, E., “Web Teknikleri”, **Ekin Yayınları**, İstanbul, 42 (2006).
13. Demirkol, Z., “ASP”, **Pusula Yayıncılık**, İstanbul, 7-8 (2003).
14. Yıldırımöğlu, M., “İnternet Information Server”, **Pusula Yayınları**, İstanbul, 1, 7-8 (2002).
15. Şamlı, M., “MySQL ve PostgreSQL ile Veritabanı Programlama”, **Pusula Yayıncılık**, İstanbul, 79-81 (2005).

16. İnternet: Türkiye Bilişim Derneği, Kamu Bilişim Platformu “Elektronik Belge Yönetimi” <http://www.tbd.org.tr/webler/kamubiby/raporlarPDF/RP1-2009.pdf> (2009).

EKLER

EK-1 Hazirlanan web sitesinin default.asp dosyası kodları

```

<html><head><title>denklik</title>
<link href="main.css" rel="stylesheet" type="text/css">
</head><body bgcolor="#E9F2F9">

<% uid = Request("u") %>
<% cid = Request("s") %>

<%
Set MySQL_Baglanti = Server.CreateObject("ADODB.Connection")
MySQL_Baglanti.Open ("PROVIDER=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;DATA
SOURCE=" + Server.MapPath("db/denklik.mdb"))
%>

<script language="JavaScript">
<!--
function ulke(targ,selObj,restore){ //v3.0
    eval(targ+".location='"+selObj.options[selObj.selectedIndex].value+"'");
    if (restore) selObj.selectedIndex=0;}
//-->
</script>

<table width="765" border="0" align="center" cellpadding="0"
cellspacing="0">
<tr><td height="76"><a href="default.asp" class="sitenametitle">denklik
sistemi</a>
</td>
</tr>
<tr>
<td height="44"><div id="navcontainer">
<ul id="navlist"><!-- CSS Tabs -->
<li id="active"><a id="current" href="default.asp">ANASAYFA</a></li>

```


EK 1 Hazırlanan web sitesinin default.asp dosyası kodları (Devam)

```
<%
```

```
MySQL_Baglanti.Open ("PROVIDER=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;DATA  
SOURCE=" + Server.MapPath("db/denklik.mdb"))
```

```
if uid <> "" then
```

```
SQL="Select * from city where uid = " & uid & " order by cityname asc"
```

```
else
```

```
SQL="Select * from city where uid = 0 order by cityname asc"
```

```
end if
```

```
set ks = MySQL_Baglanti.execute(SQL)
```

```
If not ks.EOF Then
```

```
i=0
```

```
Do while not ks.EOF
```

```
i=i + 1
```

```
%>
```

```
<option <%if cint(cid )= cint(ks("cid")) then %> selected <% end if %>
```

```
value="?u=<%=uid%>&s=<%=ks("cid")%>"><%=ks("cityname")%>
```

```
</option>
```

```
<%
```

```
ks.MoveNext
```

```
Loop
```

```
End If
```

```
ks.close
```

```
set ks = nothing
```

```
MySQL_Baglanti.close
```


EK 1 Hazırlanan web sitesinin default.asp dosyası kodları (Devam)

```

<br><br>
    <br><br></td>
</tr>
<tr>
    <td></td>
</tr>
</table></td>
    <td style="padding:0 20px 10px 25px" valign="top"
width="472"><p><span class="titlebold2">Denklik Sistemi</span><br>

    <% if cid <> "" then %>

<%

maxkayit = 5
SayfaNo = Request.QueryString("n")

MySQL_Baglanti.Open ("PROVIDER=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;DATA
SOURCE=" + Server.MapPath("db/denklik.mdb"))
SQL="Select * from universite where uid= " & uid & " and cid= " & cid & "
order by uniname asc"

SQL2="Select count(*) from universite where uid= " & uid & " and cid="& cid

set ks = MySQL_Baglanti.execute(SQL)
set ks2 = MySQL_Baglanti.execute(sql2)

Toplam = cint(ks2(0))

ToplamKayitSayisi = toplam
If ToplamKayitSayisi mod maxkayit = 0 Then

```

EK 1 Hazırlanan web sitesinin default.asp dosyası kodları (Devam)

```
ToplamSayfa = ToplamKayitSayisi \ maxkayit
```

```
else
```

```
ToplamSayfa = ToplamKayitSayisi \ maxkayit+1
```

```
End If
```

```
If SayfaNo = "" or Not IsNumeric(SayfaNo) or CINT(SayfaNo) > ToplamSayfa
```

```
Then
```

```
SayfaNo="1"
```

```
End If
```

```
%>
```

```
<% If not ks.EOF Then %> <font face="Verdana" style="font-size: 8pt"><%
```

```
For s = 1 To ToplamSayfa
```

```
  If SayfaNo <> CSTR(s) Then %> </font><% if s < cint(sayfano) + 3 and s >
  cint(sayfano) - 3 then %>
```

```
<b>
```

```
<a href="?u=<%=uid%>&s=<%=cid%>&n=<%=s%>" class="favlink">
```

```
<font face="Verdana" color="#000000" style="font-size:
```

```
8pt"><%=s%></font></a></b>
```

```
<% end if %> <% Else %>
```

```
<font face="Verdana" style="font-size: 8pt" color="#FFFFFF"><span
```

```
style="background-
```

```
color:#000000"><b>&nbsp;<%=s%></b>&nbsp;</span></font><%End If
```

```
Next
```

```
%>
```

```
<% if cint(sayfaNo) <> cint(ToplamSayfa) then %> <b>
```

```
<a href="?u=<%=uid%>&s=<%=cid%>&n=<%=sayfaNo+1%>"
```

```
class="favlink">
```

```
<font face="Verdana" color="#000000" style="font-size: 8pt">Sonraki
```

EK 1 Hazırlanan web sitesinin default.asp dosyası kodları (Devam)

```

&gt;&gt;</font></a></b> <% else %>
<% if cint(sayfaNo) <> 1 then%> <b>
<a href="?u=<%=uid%>&s=<%=cid%>&n=1" class="favlink">
<font face="Verdana" color="#000000" style="font-size: 8pt">&#304;lk
Sayfa</font></a></b>
<% end if %><% end if %>&nbsp;
<hr>
<%
ks.Move((SayfaNo-1)*maxkayit)
k=1
i=1
adet=0
Do while not ks.EOF and k < maxkayit +1
adet=adet+1
sayi=sayi + 1

renk_sec=right(sayi,1)

select case renk_sec
case "1","3","5","7","9"
renk = "#FFFFFF"

case else
renk = "#FFFFFF"
end select
%>
<a href=goster.asp?uni=<%=ks("unid")%>> <font face="Verdana"
style="font-size: 9pt" color="#<%=siterenk%>">
<%=ks("uniname")%></font></a><br>

<%

```

EK 1 Hazirlanan web sitesinin default.asp dosyası kodları (Devam)

```
ks.MoveNext
```

```
k = k + 1
```

```
i = i + 1
```

```
Loop%>
```

```
<%
```

```
ks.close
```

```
set ks = nothing
```

```
ks2.close
```

```
set ks2 = nothing
```

```
MySQL_Baglanti.close
```

```
end if
```

```
end if
```

```
%>
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
</table>
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
<tr>
```

```
<td></td>
```

```
</tr>
```

```
<tr>
```

```
<td align="center" class="txt_copyright" style="padding:3px 10px
10px 10px;">&#304;leti&#351;im:<A
```

```
href="mailto:mahmutunver@hotmail.com"
```

```
target="_blank">mahmutunver@hotmail.com</A></td>
```

EK 1 Hazırlanan web sitesinin default.asp dosyası kodları (Devam)

```
</tr>
    </table>
</td>
    </tr>
    </table></td>
</tr>
</table>
</body></html>
```

EK 2 Hazırlanan web sitesinin goster.asp dosyası kodları

```

<html><head><title>denklik</title>
<link href="main.css" rel="stylesheet" type="text/css">
</head><body bgcolor="#E9F2F9">

<% uid = Request("u") %>
<% cid = Request("s") %>

<%

Set MySQL_Baglanti = Server.CreateObject("ADODB.Connection")
MySQL_Baglanti.Open ("PROVIDER=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;DATA
SOURCE=" + Server.MapPath("db/denklik.mdb"))

%>

<script language="JavaScript">
<!--

function ulke(targ,selObj,restore){ //v3.0
    eval(targ+".location='"+selObj.options[selObj.selectedIndex].value+"'");
    if (restore) selObj.selectedIndex=0;
}
//-->
</script>

<table width="765" border="0" align="center" cellpadding="0"
cellspacing="0">
<tr><td height="76"><a href="default.asp" class="sitenametitle">denklik
sistemi</a>
</td>
</tr>

```

EK 2 Hazırlanan web sitesinin goster.asp dosyası kodları (devam)

```

<tr>
  <td height="44"><div id="navcontainer">
    <ul id="navlist"><!-- CSS Tabs -->
      <li id="active"><a id="current"
href="default.asp">ANASAYFA</a></li>
      <li><a href="#">HAKKINDA</a></li>
      <li><a href="#">ARAMA</a></li>
      <li><a href="#">MEVZUAT</a></li>
      <li><a
href="#">YÖNET&#304;C&#304;</a></li>
      <li><a
href="#">İLETİŞİM</a></li></ul>
    </div> </td>

</tr>
<tr>
  <td></td>
</tr>
<tr>
  <td valign="top" class="body_txt" background="images/ctnt_bg.gif"
style="padding:10px 10px 3px 10px;">
    <table width="745" border="0" cellspacing="0" cellpadding="0">
      <tr>
        <td valign="top" width="228"><table width="216" border="0"
cellspacing="0" cellpadding="0">

        <tr>
          <td></td>
        </tr>
        <tr>

```


EK 2 Hazırlanan web sitesinin goster.asp dosyası kodları (devam)

```

    </tr> </form>
</table>

<br><br>
    <br><br></td>
</tr>
<tr>
    <td></td>
</tr>
</table></td>
    <td style="padding:0 20px 10px 25px" valign="top"
width="472"><p><span class="titlebold2">Denklik Sistemi</span><br>
    <% unid = Request("uni") %>
<%

Set MySQL_Baglanti = Server.CreateObject("ADODB.Connection")
%>

<script language="JavaScript">
<!--
function ulke(targ,selObj,restore){ //v3.0
    eval(targ+".location='"+selObj.options[selObj.selectedIndex].value+"'");
    if (restore) selObj.selectedIndex=0;
}
//-->

</script>
<table border=0 ><tr><td width=50%>

    <!--ek bundan sonra-->
<%

```


EK 2 Hazırlanan web sitesinin goster.asp dosyası kodları (devam)

```
</td>  
    </tr>  
    </table></td>  
</tr>  
</table>  
</body></html>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları

```

<html><head><title>denklik</title>
<link href="main.css" rel="stylesheet" type="text/css">
</head><body bgcolor="#E9F2F9">
<% Response.Buffer = True %>

<% if session("Uyeld") = "" then
response.redirect("default.asp")
response.end
end if %>

<% uid = Request("u") %>
<% cid = Request("s") %>

<%

Set MySQL_Baglanti = Server.CreateObject("ADODB.Connection")
MySQL_Baglanti.Open ("PROVIDER=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;DATA
SOURCE=" + Server.MapPath("db/denklik.mdb"))

%>

<script language="JavaScript">
<!--
function ulke(targ,selObj,restore){ //v3.0
eval(targ+".location='?islem=ekle&u="+selObj.options[selObj.selectedIndex].
value+""');
if (restore) selObj.selectedIndex=0;
}
//-->
</script>

```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```

<script language="JavaScript">
<!--
function ulkesehir(targ,selObj,restore){ //v3.0
eval(targ+".location='?islem=sehirekle&u="+selObj.options[selObj.selectedIndex].value+"'");
    if (restore) selObj.selectedIndex=0;
}
//-->
</script>

<script language="JavaScript">
<!--

function ulked(targ,selObj,restore){ //v3.0

eval(targ+".location='?islem=degistir&u="+selObj.options[selObj.selectedIndex].value+"'");
    if (restore) selObj.selectedIndex=0;
}
//-->
</script>

<table width="765" border="0" align="center" cellpadding="0"
cellspacing="0">
<tr><td height="76"><a href="default.asp" class="sitenametitle">denklik
sistemi</a>
</td>
</tr>
<tr>
<td height="44"><div id="navcontainer">
<ul id="navlist"><!-- CSS Tabs -->
<li id="active"><a id="current" href="default.asp">ANASAYFA</a></li>

```


EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```

<li><a href="#">HAKKINDA</a></li>
<li><a href="#">ARAMA</a></li>
<li><a href="#">MEVZUAT</a></li>
<li><a href="#">YÖNET&#304;C&#304;</a></li>
<li><a href="#">İLETİŞİM</a></li></ul>
</div> </td>

</tr>

<tr>
    <td></td>
</tr>

<tr>
    <td valign="top" class="body_txt" background="images/ctnt_bg.gif"
style="padding:10px 10px 3px 10px;">
        <table width="745" border="0" cellspacing="0" cellpadding="0">
            <tr>
                <td valign="top" width="228"><table width="216" border="0"
cellspacing="0" cellpadding="0">
                    <tr>
                        <td></td>
                    </tr>
                    <tr>
                        <td height="30" bgcolor="#09938d" class="leftcolumnntitle,
titlebold"><span class="columnntitle">
                            Yönetici Modülü </span></td>
                    </tr>
                    <tr>
                        <td background="images/leftbarbg.gif" valign="top"
style="padding:8px 0 8px 0"><div id="menu2">
                            <%=session("UyeAdi")%>
                            <a href=cikis.asp>(çıkış)</a>

```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```

        </td>
    </tr>
    <tr>
        <td height="30" bgcolor="#09938d" class="leftcolumntitle, titlebold">
            <span class="columntitle">Yönet </span></td>
    </tr>
    <tr>
        <td background="images/leftbarbg.gif">&nbsp;</td>
    </tr>
    <tr>
        <td align="center" background="images/leftbarbg.gif">

<a href="yonet.asp?islem=ekle">Yeni Ekle</a>&nbsp;&nbsp;<br>
<a href="yonet.asp">Tüm Kayıtlar</a><br>
<a href="yonet.asp?islem=sehirekle">Yeni Şehir Ekle</a>&nbsp;&nbsp;<br>
<br><br>
        <br><br></td>
    </tr>
    <tr>
        <td></td>
    </tr>
</table></td>

    <td style="padding:0 20px 10px 25px" valign="top"
width="472"><p><span class="titlebold2">Denklik Sistemi</span><br>

<!-- LİSTELEME -->

<form name="jump2">

```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```

<input type="hidden" name="menu"
value="yonet.asp?islem=listele&diz=uniname">
<input type="button"
onClick="location=document.jump.menu.options[document.jump.menu.select
edIndex].value;" value="Adına göre Sırala">
</form>

```

```

<!-- ARAMA -->
<FORM method="POST" action="yonet.asp?islem=arabul">
<input type="text" name="ara" size="20" >&nbsp;&nbsp;&nbsp;<input type="submit"
value="Ara">
</FORM>

```

```

<%
function temizle(data)
data = Trim(data)
data = Replace(data , "<" , "&lt;")
data = Replace(data , ">" , "&gt;")
data = Replace (data , "\" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "'" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "=" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "&" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "%" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "!" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "#" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "<" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , ">" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "*" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "/" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "\" , "" , 1 , -1 , 1)
data = Replace (data , "And" , "" , 1 , -1 , 1)

```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
data = Replace (data ,"" ,"" ,1,-1,1)
```

```
data = Replace (data ,"Chr(34)" ,"" ,1,-1,1)
```

```
data = Replace (data ,"Chr(39)" ,"" ,1,-1,1)
```

```
temizle=data
```

```
end function
```

```
%>
```

```
<%
```

'TARİH VE İD NOSU HİT VE ONAY STANDART DEĞİŞKENE İSİM GİRME

'aaaa bbbb cccc dolu olması istenecek şekilde

' arama aaaa bbbb ve cccc ye göre

mdbyolu="db/denklik.mdb"

tabloadi="universite"

aaaa="uniname" '1 TABLO daki ad

aaa1=" Üniversite Adı : " 'ÖN ADI

bbbb="type" '2

bbb1=" Type :"

cccc="url" '2

ccc1=" Website adı :"

dddd="system" '2

ddd1=" System :"

eeee="adress"

eee1=" Adres :"

ffff="degrees"

fff1=" Degrees :"

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
gggg="enroll"
```

```
ggg1="<B> İl :</B>"
```

```
hhhh="phone"
```

```
hhh1="<B> Telefon :</B>"
```

```
iiii="calender"
```

```
iii1="<B> Ülke :</B>"
```

```
kkkk="InstAccred"
```

```
kkk1="<B> InstAccred :</B>"
```

```
mmmm="ProgAccred"
```

```
mmm1="<B> ProgAccred : </B>"
```

```
%>
```

```
<P>
```

```
<%
```

```
Set Sur = Server.CreateObject("ADODB.Connection")
```

```
Sur.Open "DRIVER={Microsoft Access Driver (*.mdb)}; DBQ=" &
```

```
Server.MapPath(""&mdbyolu&"")
```

```
Set adminRS = Server.CreateObject("ADODB.Recordset")
```

```
islem = Request.QueryString("islem")
```

```
if islem = "sil" then
```

```
call sil
```

```
elseif islem="oku" then
```

```
call oku
```

```
elseif islem="degistir" then
```

```
call degistir
```

```
elseif islem="ekle" then
```

```
call ekle
```

```
elseif islem="sehirekle" then
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
call sehirekle
```

```
elseif islem="arabul" then
```

```
call arabul
```

```
elseif islem="listele" then
```

```
call listele
```

```
else      'işlem yukarıdakilerin hiç biri değilse kayıtları çağır
```

```
call kayitlar
```

```
end if
```

```
%>
```

```
<%
```

```
sub kayitlar
```

```
'sor = "Select * from "&tabloadi&" where ONAY like '%Y%' order by unid  
desc" 'KULLANICI İÇİN
```

```
sor = "Select * from "&tabloadi&" order by unid desc" 'ADMIN İÇİN
```

```
adminRS.Open sor,Sur,1,3
```

```
adet=adminRS.recordcount
```

```
shf = Request.QueryString("shf")
```

```
if shf="" then
```

```
shf=1
```

```
end if
```

```
if adminRS.eof or adminRS.bof then
```

```
Response.Write " <BR><BR><B> Kayıt Bulunamadı....</B>"
```

```
Response.End
```

```
end if
```

```
%>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```
<BR>
```

```
<B>KAYITLAR</B>
```

```
<table width="80%" bgcolor="#FFFFFF" bordercolor="#FFFFFF" border="5"
cellspacing="0" cellpadding="2">
```

```
<%
```

```
adminRS.pagesize =10      'bir sayfada gösterilecek adet
```

```
adminRS.absolutePage = shf
```

```
sayfa = adminRS.pagecount
```

```
for i=1 to adminRS.pagesize
```

```
if adminRS.eof then exit for
```

```
%>
```

```
<tr bgcolor="#F8F8F8">
```

```
<td align="left" valign="center" width="85%" >
```

```
<B>İd:</B><%=adminRS("unid")%>
```

```
<!--<B>Tarih :</B><%=adminRS("uid")%>
```

```
<B>Hit :</B><%=adminRS("cid")%> -->
```

```
<BR>
```

```
<%=aaa1%> <%=adminRS("&aaaa&")%>
```

```
<%=bbb1%> <%=adminRS("&bbbb&")%>
```

```
<%=ccc1%> <%=adminRS("&cccc&")%>
```

```
</td>
```

```
<td align="center" valign="center" width="15%" >
```

```
<a
```

```
href="yonet.asp?islem=oku&unid=<%=adminRS("unid")%>">Oku</a>&nbsp;
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```

<a
href="yonet.asp?islem=degistir&unid=<%=adminRS("unid")%>">Değiştir</a>
&nbsp;
<a href="yonet.asp?islem=sil&unid=<%=adminRS("unid")%>">Sil</a>
</td>
</tr>

```

```

<!-- ARA BOŞ SATIR -->
<tr bgcolor="#FFFFFF" height="5">
<td colspan=2 width="100%">
</td>
</tr>

```

```

<%
adminRS.movenext
Next
adminRS.close
%>
</table>

```

```

<B><%=adet%> adet kayıt bulundu...<BR>
Sayfalar :</B>
<%
for y=1 to sayfa
' if shf=y then
if y=cint(shf ) then 'bulunduğun sayfaya link yok
response.write y
else
response.write "<b> <a
href=""yonet.asp?islem=kayitlar&shf=""&y&"">&y&"</a></b>"
end if

```


EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

Next

end sub

%>

<%

sub degistir

Response.Buffer = True

unid=Request.QueryString("unid")

sor = "select * from "&tabloadi&" where unid="&unid&""

adminRS.Open sor,sur,1,3

%>

(<%=adminRS("unid")%>) NUMARALI KAYIT

DEĞİŞTİRİLECEK

<P>

<table width="95%" bgcolor="#F7F7F7" bordercolor="#330000" border="0"
cellspacing="0" cellpadding="1">

<tr>

<td align=center>

<form method="POST"

action="yonet.asp?islem=degistir&unid=<%=adminRS("unid")%>">

<%=iii1%>
</td>

<td><input name="uid" type="text" value="<%=adminRS("uid")%>" size="45"
readonly>

</td>

<tr>

<td><%=ggg1%>
</td>

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
<td><input name="cid" type="text" value="<%=adminRS("cid")%>" size="45"
readonly>
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=aaa1%><BR></td>
<td><input name="<%=aaaa%>" type="text"
value="<%=adminRS("uniname")%>" size="45" readonly>
```

```
<BR></td></tr>
<tr>
<td><%=ddd1%><BR></td>
<td><input name="<%=dddd%>" type="text"
value="<%=adminRS("system")%>" size="45" >
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=eee1%><BR></td>
<td><input name="<%=eeee%>" type="text"
value="<%=adminRS("adress")%>" size="45" >
```

```
<BR></td>
</tr><tr>
<td><%=fff1%><BR></td>
<td><input name="<%=ffff%>" type="text"
value="<%=adminRS("degrees")%>" size="45" >
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
<td><%=ccc1%><BR></td>
<td>
<input name="<%=cccc%>" type="text" value="<%=adminRS("url")%>"
size="45">
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```
<BR>
```

```
</td>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=hhh1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=hhhh%>" type="text"
value="<%=adminRS("Phone")%>" size="45" >
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=bbb1%><BR></td>
```

```
<td>
```

```
<input name="<%=bbbb%>" type="text" value="<%=adminRS("Type")%>"
size="45" >
```

```
</td>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=kkk1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=kkkk%>" type="text"
value="<%=adminRS("InstAccred")%>" size="45" >
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=mmm1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=mmmm%>" type="text"
value="<%=adminRS("ProgAccred")%>" size="45" >
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><BR></td>
```

```
<td></td>
```

```
<!--
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
<B>İd :</B><BR>
```

```
</td>
```

```
<td>
```

```
<input type="text" value="<%=adminRS("unid")%>" size="45"
readonly><BR>
```

```
</td>
```

```
<td></td>
```

```
<td><B>Tarih :</B><BR></td>
```

```
<td><input name="uid" type="text" value="<%=adminRS("uid")%>"
size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><B>Onay : (Y veya N)</B><BR></td>
```

```
<td>
```

```
<BR></td>
```

```
<td></td>
```

```
<td><B>Hit:</B><BR></td>
```

```
<td><input name="cid" type="text" value="<%=adminRS("cid")%>"
size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=aaa1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=aaaa%>" type="text"
value="<%=adminRS("&aaaa&")%>" size="45">
```

```
<BR></td>
```

```
<td></td>
```

```
<td><%=bbb1%><BR></td>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
<td><input name="<%=bbbb%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&bbbb&"')%>" size="45">
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=ccc1%><BR></td>
<td><input name="<%=cccc%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&cccc&"')%>" size="45">
<BR></td>
<td></td>
<td><%=ddd1%><BR></td>
<td><input name="<%=dddd%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&dddd&"')%>" size="45">
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=eee1%><BR></td>
<td><input name="<%=eeee%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&eeee&"')%>" size="45">
<BR></td>
<td></td>
<td><%=fff1%><BR></td>
<td><input name="<%=ffff%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&ffff&"')%>" size="45">
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=ggg1%><BR></td>
<td><input name="<%=gggg%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&gggg&"')%>" size="45">
<BR></td>
<td></td>
<td><%=hhh1%><BR></td>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
<td><input name="<%=hhhh%>" type="text"
value="<%=adminRS("'"&hhhh&'"')%>" size="45">
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=iii1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=iiii%>" type="text" value="<%=adminRS("'"&iiii&'"')%>"
size="45">
<BR></td>
```

```
<td></td>
```

```
<td><%=kkk1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=kkkk%>" type="text"
value="<%=adminRS("'"&kkkk&'"')%>" size="45">
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=mmm1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=mmmm%>" type="text"
value="<%=adminRS("'"&mmmm&'"')%>" size="45">
<BR></td><td></td>
```

```
<td><BR></td>
```

```
<td></td> -->
```

```
</tr>
```

```
<P>
```

```
<input type="submit" value=" DEĞİŞTİR... " name="submit" >
```

```
<INPUT TYPE="reset" value=" TEMİZLER " >
```

```
</form>
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
</table>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```

<%
if request.form("&aaaa&")="" or request.form("&bbbb&")="" or
request.form("&cccc&")="" then
Response.Write "<center>Tüm alanları doldurunuz...</center>"
Response.End
end if

adminRS("uid") = Trim(Request.Form ("uid"))
adminRS("cid") = Trim(Request.Form ("cid"))
adminRS("&aaaa&") =temizle(Request.Form ("&aaaa&"))
adminRS("&bbbb&") =temizle(Request.Form ("&bbbb&"))
adminRS("&cccc&") =temizle(Request.Form ("&cccc&"))
adminRS("&dddd&") =temizle(Request.Form ("&dddd&"))
adminRS("&eeee&") =temizle(Request.Form ("&eeee&"))
adminRS("&ffff&") =temizle(Request.Form ("&ffff&"))
adminRS("&gggg&") =temizle(Request.Form ("&gggg&"))
adminRS("&hhhh&") =temizle(Request.Form ("&hhhh&"))
adminRS("&iiii&") =temizle(Request.Form ("&iiii&"))
adminRS("&kkkk&") =temizle(Request.Form ("&kkkk&"))
adminRS("&mmmm&") =temizle(Request.Form ("&mmmm&"))

adminRS.Update

Response.Write "<script language='JavaScript'>alert('Değişiklik işleminiz
yapıldı...');</script>"
Response.Write "<meta http-equiv='Refresh' content='1; URL=yonet.asp'>"
'Response.Redirect "yonet.asp"

adminRS.close
end sub
%>

```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```

<%
sub sil
unid=Request.QueryString("unid")
'unid = Request("unid")
sor = "DELETE from "&tabloadi&" WHERE unid="&unid&""
adminRS.open sor, Sur, 1, 3
response.redirect Request.ServerVariables("HTTP_REFERER")
adminRS.close
end sub
%>

<!-- -->

<%sub ekle%>

<B>YENİ KAYIT EKLE</B>
<P>
<table width="50%" bgcolor="#F7F7F7" bordercolor="#330000" border="0"
cellspacing="0" cellpadding="1">
<tr>
<td align=center>

<form method="POST" action="yonet.asp?islem=ekle">

<%=iii1%><BR></td>
<td>
<select class="normalm" onchange="ulke('parent',this,0)" name="<%=iiii%>"
style="border-style:solid; border-width:1; font-family: Tahoma; font-size:
11px" size="1">
<option value="#" selected>Ülke Seçiniz</option>
<%

```


EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
SQL="Select * from ulke order by uid asc"
```

```
set ks = MySQL_Baglanti.execute(Sql)
```

```
If not ks.EOF Then
```

```
  i=0
```

```
  Do while not ks.EOF
```

```
    i=i + 1
```

```
  %>
```

```
  <option <%if cint(uid )= cint(ks("uid")) then %> selected <% end if %>
```

```
  value="<%=ks("uid")%>"><%=ks("ulkeadi")%></option>
```

```
  <%
```

```
  ks.MoveNext
```

```
  Loop
```

```
End If
```

```
ks.close
```

```
set ks = nothing
```

```
MySQL_Baglanti.close
```

```
%></select>
```

```
</td>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=ggg1%><BR></td>
```

```
<td><select class="normalm" name="<%=gggg%>" style="border-style:solid;
border-width:1; font-family: Tahoma; font-size: 11px" size="1">
```

```
<option value="#" selected>Şehir Seçiniz</option>
```

```
<%
```

```
MySQL_Baglanti.Open ("PROVIDER=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;DATA
SOURCE=" + Server.MapPath("db/denklik.mdb"))
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
if uid <> "" then
```

```
SQL="Select * from city where uid = " & uid & " order by cityname asc"
```

```
else
```

```
SQL="Select * from city where uid = 0 order by cityname asc"
```

```
end if
```

```
set ks = MySQL_Baglanti.execute(SQL)
```

```
If not ks.EOF Then
```

```
i=0
```

```
Do while not ks.EOF
```

```
i=i + 1
```

```
%>
```

```
<option <%if cint(cid) = cint(ks("cid")) then %> selected <% end if %>
```

```
value="<%=ks("cid")%>"><%=ks("cityname")%>
```

```
</option>
```

```
<%
```

```
ks.MoveNext
```

```
Loop
```

```
End If
```

```
ks.close
```

```
set ks = nothing
```

```
MySQL_Baglanti.close
```

```
%></select>
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=aaa1%><BR></td>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
<td><input name="<%=aaaa%>" type="text" value="" size="45">
```

```
</td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=ddd1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=dddd%>" type="text" value="" size="45">
```

```
</td></tr>
```

```
<tr><td><%=eee1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=eeee%>" type="text" value="" size="45">
```

```
</td>
```

```
</tr><tr>
```

```
<td><%=fff1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=ffff%>" type="text" value="" size="45">
```

```
</td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=ccc1%><BR></td>
```

```
<td>
```

```
<input name="<%=cccc%>" type="text" value="" size="45">
```

```
</td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=hhh1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=hhhh%>" type="text" value="" size="45">
```

```
</td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=bbb1%><BR></td>
```

```
<td>
```

```
<input name="<%=bbbb%>" type="text" value="" size="45">
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
</td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=kkk1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=kkkk%>" type="text" value="" size="45">
```

```
</td></tr>
```

```
<tr><td><%=mmm1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=mmmm%>" type="text" value="" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><BR></td>
```

```
<td></td>
```

```
<input type="hidden" name="Uid" size="30" value="<%=(Date)%>">
```

```
</tr>
```

```
<P>
```

```
<input type="submit" value="Ekle" name="submit" >
```

```
<INPUT TYPE="reset" value="Temizle" >
```

```
</form>
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
</table>
```

```
<%
```

```
sor = "Select * from "&tabloadi&"
```

```
adminRS.Open sor,sur,1,3
```

```
if request.form(""&aaaa&"")="" or request.form(""&bbbb&"")="" or
```

```
request.form(""&cccc&"")="" then
```

```
Response.Write "<center>Tüm alanları doldurunuz...</center>"
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```
Response.End
```

```
end if
```

```
adminRS.AddNew
```

```
adminRS("uid") = temizle(Request.Form (""&iiii&""))
```

```
adminRS("cid") = temizle(Request.Form (""&gggg&""))
```

```
adminRS("&aaaa&"") =temizle(Request.Form (""&aaaa&""))
```

```
adminRS("&bbbb&"") =temizle(Request.Form (""&bbbb&""))
```

```
adminRS("&cccc&"") =temizle(Request.Form (""&cccc&""))
```

```
adminRS("&dddd&"") =temizle(Request.Form (""&dddd&""))
```

```
adminRS("&eeee&"") =temizle(Request.Form (""&eeee&""))
```

```
adminRS("&ffff&"") =temizle(Request.Form (""&ffff&""))
```

```
adminRS("&gggg&"") =temizle(Request.Form (""&gggg&""))
```

```
adminRS("&hhhh&"") =temizle(Request.Form (""&hhhh&""))
```

```
adminRS("&iiii&"") =temizle(Request.Form (""&iiii&""))
```

```
adminRS("&kkkk&"") =temizle(Request.Form (""&kkkk&""))
```

```
adminRS("&mmmm&"") =temizle(Request.Form (""&mmmm&""))
```

```
adminRS.Update
```

```
Response.Write "<script
```

```
language='JavaScript'>alert('KAYDEDİLİYOR');</script>"
```

```
Response.Write "<meta http-equiv='Refresh' content='1; URL=yonet.asp'>"
```

```
'Response.Redirect "yonet.asp"
```

```
adminRS.close
```

```
end sub
```

```
%>
```

```
<%sub sehirekle%>
```

```
<B>ŞEHİR EKLE</B>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```

<P>
<table width="50%" bgcolor="#F7F7F7" bordercolor="#330000" border="0"
cellspacing="0" cellpadding="1">
<tr>
<td align=center>

<form method="POST" action="yonet.asp?islem=sehirekle">

<%=iii1%><BR></td>
<td>
<select class="normalm" onchange="ulkesehir('parent',this,0)"
name="<%=iiii%>" style="border-style:solid; border-width:1; font-family:
Tahoma; font-size: 11px" size="1">
<option value="#" selected>Ülke Seçiniz</option>
<%

SQL="Select * from ulke order by uid asc"

set ks = MySQL_Baglanti.execute(Sql)

If not ks.EOF Then
i=0
Do while not ks.EOF
i=i + 1
%>
<option <%=if cint(uid )= cint(ks("uid")) then %> selected <% end if %>
value="<%=ks("uid")%>"><%=ks("ulkeadi")%></option>
<%
ks.MoveNext
Loop
End If

```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
ks.close
```

```
set ks = nothing
```

```
MySQL_Baglanti.close
```

```
%></select>
```

```
</td>
```

```
<tr>
```

```
<td><b>Şehir:</b><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=gggg%>" type="text" value="" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><BR></td>
```

```
<td></td>
```

```
<input type="hidden" name="Uid" size="30" value="<%=(Date)%>">
```

```
</tr>
```

```
<P>
```

```
<input type="submit" value="Ekle" name="submit" >
```

```
<INPUT TYPE="reset" value="Temizle" >
```

```
</form>
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
</table>
```

```
<%
```

```
sor = "Select * from city"
```

```
adminRS.Open sor,sur,1,3
```

```
adminRS.AddNew
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```

adminRS("uid") =temizle(Request.Form (""&iiii&""))
adminRS("cityname") =temizle(Request.Form (""&ggggg&""))
adminRS.Update

Response.Write "<script
language='JavaScript'>alert('KAYDEDİLİYOR');</script>"
Response.Write "<meta http-equiv='Refresh' content='1; URL=yonet.asp'>"
'Response.Redirect "yonet.asp"
adminRS.close
end sub
%>
<%
sub oku
unid=Request.QueryString("unid")

'SQLulkeadi="Select * from ulke order by uid asc"
'set ksulkeadi = MySQL_Baglanti.execute(Sqlulkeadi)

'SQLsehiradi="Select * from city order by cid asc"
'set kssehiradi = MySQL_Baglanti.execute(Sqlsehiradi)

sor = "select * from "&tabloadi&" where unid="&unid&"
adminRS.Open sor,sur,1,3

'adminRS("cid") = adminRS("cid") + 1
adminRS.Update
%>
<table width="95%" bgcolor="#F7F7F7" bordercolor="#330000" border="0"
cellspacing="0" cellpadding="1">
<tr>
<td align=center>

```


EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
<B>İd :</B><BR></td>
```

```
<td><input type="text" value="<%=adminRS("unid")%>" size="45" readonly>
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><B>Ulke ID :</B><BR></td>
```

```
<td><input name="uid" type="text" value="<%=adminRS("uid")%>"
size="45">
```

```
<BR></td>
```

```
</tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><B>Şehir ID:</B><BR></td>
```

```
<td><input name="cid" type="text" value="<%=adminRS("cid")%>"
size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=aaa1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=aaaa%>" type="text"
value="<%=adminRS("&aaaa&")%>" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=bbb1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=bbbb%>" type="text"
value="<%=adminRS("&bbbb&")%>" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<tr><td><%=ccc1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=cccc%>" type="text"
value="<%=adminRS("&cccc&")%>" size="45">
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=ddd1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=dddd%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&dddd&"')%>" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=eee1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=eeee%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&eeee&"')%>" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr>
```

```
<td><%=fff1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=ffff%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&ffff&"')%>" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=ggg1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=gggg%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&gggg&"')%>" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=hhh1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=hhhh%>" type="text"
value="<%=adminRS('"&hhhh&"')%>" size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

```
<tr><td><%=iii1%><BR></td>
```

```
<td><input name="<%=iiii%>" type="text" value="<%=adminRS('"&iiii&"')%>"
size="45">
```

```
<BR></td></tr>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```

<tr><td><%=kkk1%><BR></td>
<td><input name="<%=kkkk%>" type="text"
value="<%=adminRS(""&kkkk&"")%>" size="45">
<BR></td></tr>

<tr><td><%=mmm1%><BR></td>
<td><input name="<%=mmmm%>" type="text"
value="<%=adminRS(""&mmmm&"")%>" size="45">
<BR></td></tr>

</table>

<%
adminRS.close
end sub
%>
<%
sub arabul
Response.Buffer = True

if request("ara")="" then
Response.Write "<BR><BR><B>LÜTFEN ARANACAK KELİMEYİ
BELİRTİN...</B>"
Response.End
end if

ara=trim(request("ara"))

sor = "select * from "&tabloadi&" WHERE "&aaaa&" like '%"&ara&"%' OR
"&bbbb&" like '%"&ara&"%' OR "&cccc&" like '%"&ara&"%' or "&dddd&" like
 '%"&ara&"%' "
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
'sor = "select * from "&tabloadi&" WHERE onay ='Y' AND "&aaaa&" like
'%"&ara&"%' OR onay ='Y' AND "&bbbb&" like '%"&ara&"%' "
adminRS.Open sor,Sur,1,3
```

```
if adminRS.eof or adminRS.bof then
Response.Write "<BR><BR><B>KAYIT BULUNAMADI</B>"
Response.End
'Response.Redirect "yonet.asp"
end if
adet=adminRS.recordcount
```

```
shf = Request.QueryString("shf")
if shf="" then
shf=1
end if
%>
```

```
<B><%=adet%> adet "<%=ara%>" bulundu..</B>
```

```
<table width="80%" bgcolor="#FFFFFF" bordercolor="#FFFFFF" border="5"
cellspacing="0" cellpadding="2">
```

```
<% adminRS.pagesize =15 '1 sayfada görüntülemek istediğiniz kayıt sayısı
(değiştirebilirsiniz)
```

```
adminRS.absolutePage = shf
sayfa = adminRS.pagecount
for i=1 to adminRS.pagesize
if adminRS.eof then exit for
%>
```

```
<tr bgcolor="#F8F8F8">
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```
<TD align="left" valign="center" width="85%" >
```

```
<B>İd:</B><%=adminRS("unid")%>
```

```
<B>Onay:<FONT SIZE="3" COLOR="#3300CC"></FONT></B>
```

```
<B>Tarih :</B><%=adminRS("uid")%>
```

```
<B>Hit :</B><%=adminRS("cid")%>
```

```
<BR>
```

```
<%=aaa1%> <%=adminRS("&aaaa&")%>
```

```
<%=bbb1%> <%=adminRS("&bbbb&")%>
```

```
<%=ccc1%> <%=adminRS("&cccc&")%>
```

```
</td>
```

```
<TD align="center" valign="center" width="15%" >
```

```
<a
```

```
href="yonet.asp?islem=oku&unid=<%=adminRS("unid")%>">Oku</a>&nbsp;
```

```
<a
```

```
href="yonet.asp?islem=degistir&unid=<%=adminRS("unid")%>">Değiştir</a>
```

```
&nbsp;
```

```
<a href="yonet.asp?islem=sil&unid=<%=adminRS("unid")%>">Sil</a>
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
<!-- ARA BOŞ SATIR -->
```

```
<tr bgcolor="#FFFFFF" height="5">
```

```
<td colspan=2 width="100%">
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
<%
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yonet.asp dosyası kodları (devam)

```
adminRS.movenext
```

```
Next
```

```
adminRS.close
```

```
%>
```

```
</table>
```

```
<B>Sayfalar : </B>
```

```
<%
```

```
for y=1 to sayfa
```

```
' if shf=y then
```

```
if y=cint(shf ) then 'bulunduğun sayfaya link yok
```

```
response.write y
```

```
else
```

```
response.write "<b><a
```

```
href='yonet.asp?islem=arabul&ara="&ara"&shf="&y"'> "&y" </a></b>"
```

```
end if
```

```
next
```

```
set adminRS =nothing
```

```
end sub
```

```
%>
```

```
<%
```

```
sub listele
```

```
diz = Request("diz")
```

```
sor="select * from "&tabloadi&" order by "&diz&" " 'ADMIN İÇİN
```

```
'sor="select * from "&tabloadi&" where onay like '%Y%' order by "&diz&"  
desc"
```

```
adminRS.Open sor,Sur,1,3
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
if adminRS.eof or adminRS.bof then
```

```
Response.Write "<BR><BR><B>KAYIT BULUNAMADI</B>"
```

```
Response.End
```

```
'Response.Redirect "yonet.asp"
```

```
end if
```

```
adet=adminRS.recordcount
```

```
shf = Request.QueryString("shf")
```

```
if shf="" then
```

```
shf=1
```

```
end if
```

```
%>
```

```
<B>"<%=diz%>" göre sıralandı.. <%=adet%> adet kayıt mevcut...</B>
```

```
<BR>
```

```
<table width="80%" bgcolor="#FFFFFF" bordercolor="#FFFFFF" border="5"
cellspacing="0" cellpadding="2">
```

```
<% adminRS.pagesize =15 '1 sayfada görüntülemek istediğiniz kayıt sayısı
(değiştirebilirsiniz)
```

```
adminRS.absolutePage = shf
```

```
sayfa = adminRS.pagecount
```

```
for i=1 to adminRS.pagesize
```

```
if adminRS.eof then exit for
```

```
%>
```

```
<tr bgcolor="#F8F8F8">
```

```
<TD align="left" valign="center" width="85%" >
```

```
<B>İd:</B><%=adminRS("unid")%>
```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
<B>Onay:<FONT SIZE="3" COLOR="#3300CC"></FONT></B>
```

```
<B>Tarih :</B><%=adminRS("uid")%>
```

```
<B>Hit :</B><%=adminRS("cid")%>
```

```
<BR>
```

```
<%=aaa1%> <%=adminRS("&aaaa&")%>
```

```
<%=bbb1%> <%=adminRS("&bbbb&")%>
```

```
<%=ccc1%> <%=adminRS("&cccc&")%>
```

```
</td>
```

```
<TD align="center" valign="center" width="15%" >
```

```
<a
```

```
href="yonet.asp?islem=oku&unid=<%=adminRS("unid")%>">Oku</a>&nbsp;
```

```
<a
```

```
href="yonet.asp?islem=degistir&unid=<%=adminRS("unid")%>">Değiştir</a>
```

```
&nbsp;
```

```
<a href="yonet.asp?islem=sil&unid=<%=adminRS("unid")%>">Sil</a>
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
<!-- BOŞSATIR -->
```

```
<tr bgcolor="#FFFFFF" height="5">
```

```
<td colspan=2 width="100%">
```

```
</td>
```

```
</tr>
```

```
<%
```

```
adminRS.movenext
```

```
Next
```

```
adminRS.close
```


EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```

%>
</table>
<B>Sayfalar : </B>
<%
for y=1 to sayfa
' if shf=y then
if y=cint(shf ) then 'bulunduğun sayfaya link yok
response.write y
else

response.write "<b><a
href='yonet.asp?islem=listele&diz="&diz&"&shf="&y&"> "&y&" </a></b>"

end if
next
set adminRS =nothing
end sub
%>
        </td>
        </tr>
    </table>
</td>
</tr>
<tr>
    <td></td>
</tr>
<tr>
    <td align="center" class="txt_copyright" style="padding:3px 10px
10px 10px;">&#304;leti&#351;im:<A
href="mailto:mahmutunver@hotmail.com"
target="_blank">mahmutunver@hotmail.com</A></td>

```

EK 3 Hazırlanan web sitesinin yönet.asp dosyası kodları (devam)

```
</tr>
    </table>
</td>
    </tr>
    </table></td>
</tr>
</table>
</body></html>
```

EK-4 Hazırlanan web sitesinin cikis.asp dosyası kodları

```
<%
```

```
session("uyeID") = ""
```

```
session("uyeAdi") = ""
```

```
Response.redirect("default.asp")
```

```
%>
```

EK-5 Hazırlanan web sitesinin kontrol.asp dosyası kodları

```
<tr>
<td bgcolor="#FFFFFF" width="100%" align=center valign="middle"
height="100"><%
```

```
bayrak = 0
```

```
kul = replace(request.form("kuladi"),"<","&lt;")
```

```
sif = replace(request.form("sifre"),"<","&lt;")
```

```
kul = replace(kul,""," ")
```

```
sif= replace(sif,""," ")
```

```
Set MySQL_Baglanti = Server.CreateObject("ADODB.Connection")
```

```
MySQL_Baglanti.Open ("PROVIDER=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;DATA
SOURCE=" + Server.MapPath("db/denklik.mdb"))
```

```
Sorgu="select * from uyeler where kul = " & kul & " and Sifre = " & sif & ""
```

```
set rs = MySQL_Baglanti.execute(sorgu)
```

```
If RS.EOF Then
```

```
%><br>
```

```
<br>
```

```
<br>
```

```
<big><b>Kulllanıcı Adı veya Şifreniz Doğrulanmadı...</b></big> <br>
```

```
<br>
```

```
<br>
```

```
Lütfen Tekrar Deneyiniz!<br>
```

```
<br>
```

```
<br>
```

EK-5 Hazırlanan web sitesinin kontrol.asp dosyası kodları (devam)

<% Else

session("uyeID") = Rs("kulid")

session("uyeAdi") = Rs("kul")

bayrak = 1

End If

rs.close

set rs = nothing

MySQL_Baglanti.Close

if bayrak = 1 then

%>

<center>

<big>Giriş Başarılı</big>

Lütfen Bekleyiniz!

<meta http-equiv="refresh" content="1;URL=yonet.asp">

<%

EK-5 Hazırlanan web sitesinin kontrol.asp dosyası kodları (devam)

else

Response.redirect("default.asp")

end if

%></center>

</td></tr>

EK-6 Hazırlanan web sitesinin kullandığı CSS style sayfası kodları

```
/* CSS Document */
```

```
TD{  
    font-family: tahoma;  
    font-size: 11px;  
    font-weight: normal;  
    color: #333;  
    text-decoration: none;  
    margin:0px; padding:0px  
    line-height:16px;
```

```
}
```

```
BODY{  
    background-image: url('images/mainbg.gif');  
    background-repeat: repeat-x;  
    margin: 0;  
    background-color:#e9f2f9  
}
```

```
td.leftcolumntitle {  
    margin:0 1px;  
}
```

```
span.columntitle {  
    display:block;  
    height:25px;  
    margin:0px 1px;  
    padding:5px 10px 0 10px;  
}
```

EK-6 Hazırlanan web sitesinin kullandığı CSS style sayfası kodları (devam)

```
p {padding:10px 0 10px 0; margin:0;}
```

```
h1 {font-family:'arial', Trebuchet MS, tahoma;  
font-size:36px;  
font-weight:bolder;  
color:#0b8b89;  
}  
h1 a {text-decoration:none; color:#0b8b89;}  
h1 a:hover {text-decoration:none; color:#f5665a;}
```

```
h2 {font-family:'arial', Trebuchet MS, tahoma;  
font-size:16px;  
font-weight:bolder;  
color:#f31a41;  
margin-bottom:3px;  
}
```

```
.body_txt {  
    font-family: tahoma;  
    font-size: 11px;  
    font-weight: normal;  
    color: #333;  
    line-height:15px;  
}
```

```
.txt_copyright {  
    font-family: Tahoma;  
    font-size: 11px;  
    font-weight: normal;  
    color: #333;
```


EK-6 Hazırlanan web sitesinin kullandığı CSS style sayfası kodları (devam)

```
text-decoration: none;  
}
```

```
.txt_copyright a{  
    color: #333;  
    text-decoration: none;  
}
```

```
.txt_copyright a:hover{  
    color: #ff0000;  
    text-decoration: none;  
}
```

```
ul {  
    list-style: none;  
    margin: 0;  
    padding: 0;  
}
```

```
.titlebold {  
    FONT-WEIGHT: bold; FONT-SIZE: 14px; COLOR: #fff; FONT-  
FAMILY: "Arial"  
}
```

```
.titlebold2 {  
    FONT-WEIGHT: bold; FONT-SIZE: 14px; COLOR: #09938d; FONT-  
FAMILY: "Arial"  
}
```

```
.sitenametitle {font-family:'arial', Trebuchet MS, tahoma; font-size:36px; font-  
weight:bold; color:#0b8b89; text-decoration:none;}
```

**EK-6 Hazırlanan web sitesinin kullandığı CSS style sayfası kodları
(devam)**

```
.sitenametitle a {text-decoration:none; color:#0b8b89;}  
.sitenametitle a:hover {text-decoration:none; color:#f26c4f;}
```

```
/* CSS Tabs */
```

```
#navcontainer {  
    margin: 0;  
    padding: 4px;  
    height: 37px;  
        width:100%;  
        text-align:center;  
}
```

```
#navcontainer ul {  
    border: 0px none;  
    margin: 0;  
    padding: 0;  
    list-style-type: none;  
    text-align: center  
}
```

```
#navcontainer ul li {  
    display: block;  
    float: left;  
    text-align: center;  
    padding: 0;  
    margin: 0;  
}
```

```
#navcontainer ul li a {
```

EK-6 Hazırlanan web sitesinin kullandığı CSS style sayfası kodları**(devam)**

```
width: 78px;
height: 27px;
padding: 10px 0 0 0;
margin: 0 0 0 0;
color: #fff;
text-decoration: none;
display: block;
text-align: center;
font: bold 12px "arial";
}
```

```
#navcontainer ul li a:hover {
    color: #0c8486;
    background: #fff;
}
```

```
#navcontainer a:active {
    background: #f26c4f;
    color: #fff;
}
```

```
#navcontainer li#active a {
    background: #f26c4f;
    color: #fff;
}
```

```
/*- Left Menu ----- */
```

```
#menu2 {
```

EK-6 Hazırlanan web sitesinin kullandığı CSS style sayfası kodları**(devam)**

```
width: 205px;
margin: 0 3px 0 5px;
font: bold 11px 'tahoma';
}
```

```
#menu2 li a {
height: 22px;
voice-family: "\"}\"";
voice-family: inherit;
text-decoration: none;
background: url('images/bullet.gif') no-repeat left;
}
```

```
#menu2 li a:link, #menu2 li a:visited {
color:#484848;
display: block;
background: url('images/bullet.gif') no-repeat left;
margin-left: 0px;
padding-left:25px; padding-right:15px; padding-top:5px; padding-
bottom:0
}
```

```
#menu2 li a:hover, #menu2 li #current {
display:block;
color: #09938d;
background: #fff url('images/bullet.gif') no-repeat left;
margin-left: 0px; padding-left:25px; padding-right:15px;
padding-top:5px; padding-bottom:0
}
```

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : ÜNVER, Mahmut
 Uyuğu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 02.05.1970, Çankırı
 Medeni hali : Evli
 Telefon : 0 (312) 326 45 61
 Telefon (cep) : 0 (543) 780 30 69
 e-mail : mahmutunver@hotmail.com

Eğitim Derece

Eğitim Birimi

Mezuniyet tarihi

Lisans	Gazi Üniversitesi - Bilgisayar Sistemleri Eğitimi	1993
Lise	Çankırı Ziraat Meslek Lisesi	1988

İş Deneyimi Yıl

Yer

Görev

1996-1998	Gazi Üniversitesi	Araştırma Görevlisi
1999-	Kırıkkale Üniversitesi	Öğretim Görevlisi

Yabancı Dil

İngilizce

Yayınlar

1. Gençyılmaz, İ., Mendi, F., Yetişken, Y., Ünver, M., “İleri Teknoloji Uygulayarak Çatallı Elektrikli 2,5 Tonluk Araç Servis Lİfti Tasarımı”, **5 th International Advanced Technologies Symposium-IATS'09**, Karabük, (2009).

Hobiler

Klasik Türk Müziği, Fotoğrafçılık